500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2203.

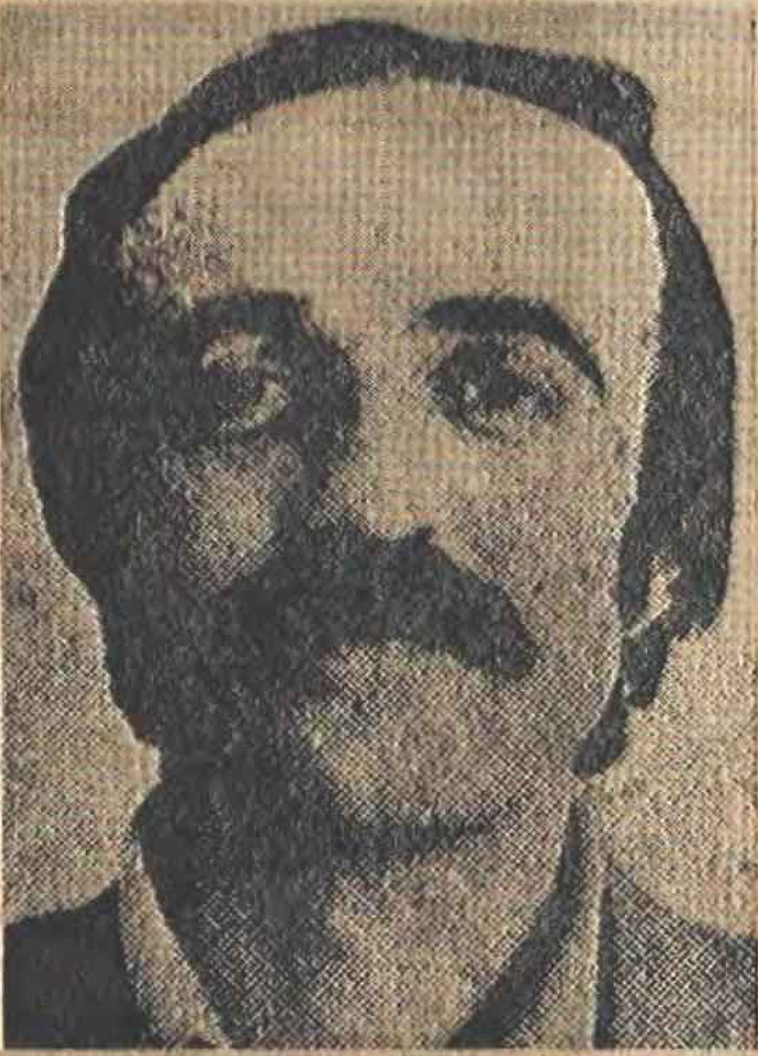
ÇARŞAMBA 25 TEMMUZ 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

V. Hacınikolov - B. Kalaora
BULGARİSTAN SENDİKALARI TARİHİ (1878-1974)
320 sayfa 80 lira
konuk yayınları
P.K. 749 İSTANBUL

MHP'nin suç dosyası iyice kabardı, baş sorumlu Türkeş ailesiyle yurtdışına gitti

ALİ İHSAN ÖZGÜR 8 AY ÖNCE ÖLDÜRÜLMÜŞTÜ

Gazetemiz Yazışleri Müdürü Ali İhsan Özgür, 21 Kasım 1978 Salı gecesi kaçırıldı ve uzun işkencelerden sonra öldürüldü. Özgür'ün cesedi 22 Kasım 1978 Çarşamba Günü Kızıltoprak'ta Fenerbahçe Stadı yanında çalıntı olduğu belirtilen bir otomobilin içinde battaniyeye sarılmış durumda bulundu. Aradan tam 8 ay geçtikten sonra, cinayetin sorumluları olarak MHP İstanbul Gençlik Kolu Başkanı Kazım Ayaydın ve yine aynı partinin militanlarından Gürsel Başdemir Manisa'da yakalandılar. Birçok ilericinin, demokratın, öğretim üyesinin ve gazetecinin öldürülmesinde olduğu gibi Özgür'ün işkence edilerek öldürülmesinin ardından da MHP çıktı.

- Yazışleri Müdürümüz Ali İhsan Özgür'ü öldürmek suçundan yakalanan iki kişiden biri MHP İstanbul Gençlik Kolu Başkanı Kazım Ayaydın
- İstanbul Sıkıyönetim Mahkemesi Kazım Ayaydın ve Gürsel Başdemir'i «önceden tasarlayarak adam öldürmek» suçundan tutukladı
- MHP Genel Başkanı Türkeş, İpekçi cinayetinin aydınlanması ve MİSK binasında bomba imal edildiğinin anlaşılması üzerine eşi ve 2 çocuğuyla bir hafta önce yurtdışına çıktı

ÖZGÜR'Ü ÖLDÜRDÜĞÜ İDDİASIYLA TUTUKLANAN MHP İSTANBUL GENÇLİK KOLLARI BAŞKANI AYAYDIN (KARE İÇİNDE).

CAN GÜVENLİĞİ İÇİN MHP KAPATILMALIDIR

Abdi İpekçi'nin katillerinden sonra, gazetemiz yazışleri müdürlerinden Ali İhsan Özgür'ün katillerinin kimlikleri de açıklandı. Bu katillerden birinin MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı olduğu ortaya çıktı. MHP'nin artık en görmek istemeyen gözlerin bile görmek zorunda kalacakları ölçüde kabarmış suç dosyalarına yeni bir ek, ve Türkiye demokrasi güçlerinin, Türkiye halkının, tüm namuslu insanların ortak savaşımı, ortak istemi, ortak belgisi olan "MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın"ın haklılığına, yüzlercesi, binlercesi arasından yeni bir kanıt.

Faşist cinayet şebekeleri, Ali İhsan'ımızı ilerici olduğu, işçi sınıfının yolundan yürüdüğü, özgürlüğe, demokrasiye, savaşsız, sömürüsüz bir dünyaya ve bu dünyanın bir gün mutlaka kurulacağına inandığı, bu uğurda savaştığı için, işkenceyle, hunharca öldürdüler. Ama onlar Abdi İpekçi'yi de, emekçi halkımızın tek suçları kendilerinden olmamak olan birçok evladını da öldürdüler. Çünkü faşizm kendisinden olmayan her düşüncenin, her kişinin düşmanıdır. Çünkü faşizm insanın, güzelin, yarının, emeğin, düşüncenin düşmanıdır. Doğmadık bebenin, çiçekteki meyvenin düşmanıdır. Kısaca faşizm, bunca cinayetin gösterdiği gibi, hayatın düşmanıdır.

Abdi İpekçi'den sonra Ali İhsan Özgür'ün katilinin de MHP İstanbul Gençlik Kolları Başkanı olduğunun açıklanması üzerine, başta hükümet olmak üzere, tüm yetkililer artık görev ve sorumluluk sınırının son noktasındadırlar. Bu noktada Türkiye halkının, Türkiye demokrasi güçlerinin kendilerine yüklediği, faşist yuvaları dağıtma işlemine kararlılıkla girişmezlerse, artık sorun kararsızlık ve ihmali aşacak, suçluyu savunma ve gidrek suç ortaklığı çizgisine varacaktır.

(Devamı Sa. 7. Sü. 6'da)

Politika

Yazı Müdürümüzü öldüren MHP yöneticisi tutuklandı

- Başbakan Ecevit, Özgür'ün katili MHP yöneticisinin yakalanması üzerine «Cinayet sorumlularının yakalanmaları, şiddet eylemlerinde caydırıcı oluyor» dedi

Haber Merkezi — MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'in ailesi ile birlikte gizlice yurtdışına çıktığı ve bundan MHP'de yönetim kademelerinde olanların pek azının haberi olduğu öğrenilirken, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı da gazetemizin Yazışleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katillerinin yakalandığını ve katillerin resmen MHP üyesi olduğunu açıkladı.

Gazetemiz Yazışleri Müdürlerinden Ali İhsan Özgür'ün katillerinin MHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı Kazım Ayaydın ile yine MHP'li faşist militan Gürsel Başdemir oldukları saptandı. Katiller dün İstanbul Sıkıyönetim Askeri Mahkemesince tutuklandılar. Katillerden Gürsel Başdemir memleketi olan Manisa'da ele geçirildi. Gürsel Başdemir'in ifadesini değerlendiren 1. Şube ekipleri daha sonra da MHP İstanbul İl Gençlik Kolu Başkanı ve İstanbul'daki en önemli faşist liderlerden biri olarak tanınan Kazım Ayaydın'ı yakaladılar.

OLAYIN GELİŞİMİ

22 Kasım 1978 günü Kadıköy Kızıltoprak'ta bir otomobil içinde ve battaniyeye sarılı olarak cesedi bulunan Yazışleri Müdürümüz Ali İhsan Özgür'ün bir gün önce 21 Kasım Salı akşamı faşistlerce kaçırıldığı ve saatlerce sürdüğü tahmin edilen ağır işkencelerden sonra başına vurularak öldürüldüğü anlaşılmıştı.

Cinayet olayının üzerinden bir süre geçtikten sonra, Ali İhsan Özgür'ün öldürülmesi ile ilgili ilk ipuçları ortaya çıkmaya başladı. Gerek Emniyet 1. Şube tarafından görevlendirilen ekibin, gerekse Ali İhsan Özgür ile sık sık aynı evde kalan arkadaşlarının bulguları birleştirildi.

İlk bulgulara göre Ali İhsan Özgür'ün sık sık uğradığı ve ilerici arkadaşlarıyla buluştuğu Göztepe'deki bir evden kaçırıldığı ortaya çıktı. Katillerin, evden çıkarken, dairenin anahtarını, kapının üstündeki özel yerine koymuş olmaları, katilin evin iç düzenini çok iyi bilen biri olduğunu ortaya koyuyordu.

EN ÖNEMLİ İPUCU

Ali İhsan Özgür'ün sık sık uğradığı ve arasıra geceleri de kaldığı Göztepe semtindeki apartman dairesinde oturan arkadaşları, Özgür'ün öldürülmesinden yaklaşık beş-altı ay kadar önce iki ay kadar evde konuk kalan ve aralarından birinin bir aile dostlarının oğlu olan Gürsel Başdemir'in, Beyazıt'ta faşistlerin işgali altındaki Küllük denen kahvehanede silahlı nöbet tutan bir militan olduğunu öğrendiler. Göztepe'deki evde kaldığı sürece faşist militan olduğunu başarıyla saklayan Gürsel Başdemir'in memleketi olan Manisa'da da İGD üyesi gençlere silah çektiği ve aktif bir MHP militanı

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Ankara'ya yürüyen kadınlar uluslararası kadın hareketinin ortak andını hep bir ağızdan söylerken kararlılıkları daha da bir somutlanıyordu (Foto: Politika)

İKD yöneticileri İçişleri Bakanı ile görüştüler

- Beria Onger «Savaşımımız İKD açılana, MHP ve ÜGD kapatılana dek sürecek
- Ankara'da Bakanla görüşen heyetin dönüşünü bekleyen kadınlar, güvenlik görevlilerince coplandı

Haber Merkezi — İlerici Kadınlar Derneği yöneticilerinden 10 kişilik bir heyet dün İçişleri Bakanı ile yaklaşık 2 saat süren bir görüşme yaptı. Görüşme sonucun da İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş, İKD'nin açılması konusunu Sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısına götüreceğini bildirdi. İKD Genel

Devamı Sa. 7. Sü. 1'de

ECEVİT VE GÜNEŞ'E TELGRAFLAR ÇEKİLEREK KADINLARIN TARTAKLANMASI KINANDI

Haber Merkezi — İKD Genel Başkanı Beria Onger Yürüyüş Tertip Komitesi adına Başbakan Bülent Ecevit'e ve İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş'e birer telgraf göndererek bir grup yürüyüşçü-

(Devamı S. 7 Sü. 4'de)

Etlik halkı MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istedi

Ankara (Politika) — Geçtiğimiz günlerde faşistlerin Etlik'te ardarda düzenledikleri saldırılar nedeniyle bölgede oturanlardan 50-60 kişilik bir grup toplu halde Ankara Valiliğine giderek can güvenliklerinin sağlanmasını, MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını istedi.

İki gündür Ankara Valiliğine giden ancak bir türlü görüşme olanağı bulamayan kadınlar, dün Ankara Valisi Tekin Alp'le bir süre görüştüler.

Etlik'te oturanları temsil eden 7 kişilik heyetin, Vali ile görüşmesinde faşistlerin Etlik Bölgesinde düzenledikleri saldırılar anlatıldı. Ankara Valisi Tekin Alp konunun üzerine gidileceğini istedi. Kadınlar, Ankara Valiliğinden ayrıldıktan sonra Emniyet Müdür-

(Devamı Sa. 7, Sü. 4'de)

Bursa'da adam öldürmekten sanık 7 ÜGD'li yakalandı

- Şavşat'la ölenlerin sayısı 6'ya yükseldi
- Eskişehir AP İl Binasındaki dinamitin imal sırasında patladığından kuşkulanılıyor
- İstanbul Beşiktaş'ta bir grup, Deva çalışanlarının el ve ayaklarını bağlayarak silah tehdidiyle pankart astılar
- Gaziantep Cezaevi'nde ilerici hükümlü ve tutukluların direnişi dün de sürdü

Haber Merkezi — Bursa'da adam öldürmek, yaralamak ve bazı yerlerin kurşunlanması olaylarına karıştıkları saptanan yedi ÜGD'li komando yakalandı. Artvin'e bağlı Şavşat ilçesinde 23 Temmuz günü yapılan mitingden sonra meydana gelen olaylarda ölenlerin sayısı altıya yükseldi. TÖB-DER bir açıklama yaparak Şavşat olaylarının sorumlusu olarak bazı güvenlik görevlilerini gösterdi. Eskişehir AP İl binasında önceki gün bir patlama oldu. Patlamada bir işçi yaralandı, onbin liralık hasar meydana geldi. Eskişehir Valisi yapılan incelemelerden çıkan sonuçlara göre patlama sırasında yaralanan Mahmut Durmuş'tan kuşkulanıldığını bildirdi. Olayla ilgisi bulunduğu gerekçesiyle de AP eski İl Gençlik Kolu Başkanı güvenlik yetkililerince gözaltına alındı.

BURSA'DA

Bursa'da çeşitli adam öldürme, yaralama ve bazı yerlerin kurşunlanması olaylarına karıştıkları belirlenen, Kemerçeşme ÜGD kitaplığı ve Kemerçeşme semt komitesi üyesi yedi komando Bursa Emniyet 1. Şube Müdürlüğü ekiplerince yakalandı.

Bursa Emniyet Müdürü Alpaslan Bilginer'in yaptığı açıklamaya göre, yakalanan İsmail Ak (17), Sezai Yılmaz (19), Emin Aslan (19), İlhan Aydın (17), Gürcan Yılmaztürk (17), oto boyacılığı yapan Hüseyin Sekizkardeş (20) ve tezgahtarlık yapan İlhan Balaban (18) adlı Kemerçeşme ÜGD Kitaplığı ve semt komitesi üyesi yedi ÜGD'li komando Bursa'da belirli tarihlerde meydana gelen toplam altı işyerinin ve parti lokalinin kurşunlanması, bir kişinin öldürülmesi ve iki kişinin yaralanması olaylarına karışmışlardı.

Bursa Emniyet Müdürü Alpaslan Bilginer'in konu ile ilgili açıklaması şöyle:

«Yapılan incelemeler sonunda sanıkların 3 Mart

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Bunalımdan elele çıkamayız

1975 yılı sayımına göre, Türkiye'nin nüfusu 40 milyon 348 bin kişi idi. Yapılan tahminler, şu an ülke nüfusunun, yaklaşık 45 milyon kişi olduğunu gösteriyor.

Burjuvazinin, cumhuriyet tarihi boyunca sürdürdüğü öğretiye göre, «Türk milleti, tasada ve kıvançta bir bütündür» ve sözgelimi, bunun aksini düşünmek bölücülüktür, vatana ihanettir, şudur ve de budur.

Bu öğreti, her dönemde ve her koşulda, ama mutlaka kapitalist üretim koşullarında, «Ulusu oluşturan tüm bireylerin çıkarlarının ortak olduğu» yalanını propaganda etmiş durmuştur. Bu sava göre, biz 45 milyon kardeşiz (!)... Sanki, Türkiye'de ne çıkarları uzlaşmaz karşıt sınıflar vardır ve ne de bunlar arasında sınıf savaşımı.. Şimdi, Türkiye büyük bir bunalımdan geçmektedir.. Ve düzlüğe çıkabilmek için, herkes özveride bulunmalı, 45 milyon elele vererek, bunalımların faturasını birlikte ödemeliyiz..

Şu an, Türkiye'de açık işsizlerin sayısı 3 milyon kişiyi aşmış bulunuyor. Gizli işsizlerin sayısı, açık işsizler ordusundan daha da büyüktür.. Açıkçası, toplumda varolan bunalımların en önemlilerinden birisini işsizlik sorunu oluşturmakta ve Türkiye, bu konuda dünya şampiyonluğunu yıllardan beri kimseye bırakmamaktadır..

Parababalarına, Koçlara, Sabancılara, Eczacıbaşına, TÜSİAD ve MESS patronlarına sorsak, bunalımın işsizlikte somutlaşan faturasından sizlerin payına ne düşecektir acaba? Kapitalizmin bu illetinden, siz parababaları için, en küçük bir kayıp sözkonusu mudur? Bu sürekli açık işsizler ordusu, sizler için yedekte bekleyen ucuz işgücü kaynakları değil midir?

Şu an, Türkiye'de yıllık enflasyon oranı, yüzde 70'in üstüne çıkmış bulunuyor. Ve Türkiye, yüksek fiyat artışları açısından da, dünya şampiyonluğunu on yıldır kimseye kaptırmıyor.. Sürekli tırmanan fiyat artışları ve hayat pahalılığı, yığınları açlık sınırına getirdi..

Parababalarına, Koçlara, Sabancılara, Narinlere, TÜSİAD ve MESS patronlarına sorsak, bunalımın enflasyonda somutlaşan faturasından sizlerin payına ne düşecektir acaba? Sözgelimi, gıda maddelerinin, giyim ulaşım ve konut harcamalarının, son iki yıl içinde yüzde 200 oranında pahalılaşması, Koç ya da Sabancı ailesini etkilemiş midir acaba? Son bir yıl içinde, et fiyatları yüzde 100 arttı diye, parababalarının et tüketimlerinde en küçük bir azalma olabilecek midir?

Üç beş kuruş borç para bulabilmek için, IMF'nin dayattığı «acı reçetenin» tümüne evet dedik. Şimdi sorsak parababalarına, bu reçetenin yüklediği faturanın bedelini kimler ödeyecektir acaba?

IMF'nin, tarımsal ürünlerin taban fiyatları düşük tutulsun, maaşlar ve ücretler dondurulsun, KİT ürünlerinin ve temel malların fiyatları artırılsın, Türk parasının değeri düşürülsün istemlerinde somutlaşan buyruklarının tümüne evet denildi.

Parababalarına, Koçlara, Sabancılara, Narinlere, TÜSİAD ve MESS patronlarına sorsak, IMF'nin dayattığı bu faturanın bedelinde, sizlerin payından ne düşecektir acaba? Söyleyelim: Milyarlarınıza, yeni yeni milyarlar katılacak.. Ve IMF'nin reçetesinden çıkan bu ağır faturanın tüm bedeli ise, emekçi yığınlara ödetilecek..

İşte, burjuvazinin «Biz 45 milyon kardeşiz, elele verip, hep birlikte özveride bulunarak bunalımların üstesinden gelelim» deyişinin anlamı da budur.

İki noktayı çok iyi bilmek gerek: Birincisi, bunalımların tüm yükünü emekçi yığınların sırtına yüklemek, pek o kadar da kolay birşey değildir.. İkincisi, hangi önlemler alınırsa alınsın, bu bunalımlara kalıcı bir çözüm getirilemez.. İşsizlikten pahalılığa, kıtlıktan döviz yokluğuna, karaborsadan üretim yetersizliğine, tüm bunlar bir günde ortaya çıkan olgular değildirler. Bu bunalımların herbiri, cumhuriyet tarihi boyunca varolmuş, soygun ve sömürü düzeninin eti kemiği olan hastalıklardır.

Bu bunalımların tümüne kalıcı bir çözüm yolu bulabilmek için, sömürü ve soygun düzenini yıkıp atmak, yerine ileri demokratik düzeni kurmak gerekmektedir.. İşte bu nedenle de, bunalımdan elele vererek değil, ancak kavgayla çıkabiliriz.. Baş düşman bellidir: Emperyalist odaklar, işbirlikçi tekelci sermaye ve bir avuç büyük toprak sahibi.

FORUM

Uyananı vurdur tunca, başkaldıranı asfırtınca, ülkeyi okul yerine zindanlarla donatınca, herkesin arkasına bir polis takınca, yoksul emekçinin alınterini saltanatı koruma silahlarına yatırınca, korku ve tedirginliği egemen kılınca, bu saltanat böyle sürüp gider sanırlar onlar.

Ama, hesaplar ters çıktı! «Alafurtanfun(»nin «Alev örten huni» demek olduğunu artık öğrenmeye başladı halklar; ve «Alev örten huni»ye de «Alafurtanfun»i demiyoruz artık!.. Ne dersin Sülüman? Daha ne kadar güldüreceksin bizleri

SOMOZA GÜM!..

Hasan HÜSEYİN

Demek. General Somoza da fertiği çekti ha? Ne yapacakmış şimdi? ABD'nin bir eyaletinde ithalat-ihracat işleriyle uğraşacakmış, öyle mi? Oysa, daha dün, «ölsem de bırakmam iktidarı» diyordu, asmaktan kesmekten sözediyordu? Hey dünya! Hey, Nikaragua'nın ünlü ve şımarık diktatörcüğü, Amerikanofil General Somoza!.. Senin gibi ne generaller gelip geçti bu dünyadan!.. Şah da senin gibi tepiniyordu: «ölsem de bırakmam tahtı!» Herhalde, ABD'nin modern silahlarına ve SAVAK'ına güveniyordu. Şimdi nerelerde otluyordur acaba Şah hazretleri? Düşlerine giriyor mudur dersin «Milyarderler Cenneti» Kış adası? Cennet de cennetmiş ha! Ayetullah Humeyni'nin öfkesinden belli. Şah hazretlerinin bu «Milyarderler Cenneti»nde ne haltlar yediği ve yedirdiği!.. ABD'ye gerisini dayayınca, petrol parasıyla ABD silahları yığınca Tahran'a, saltanatı kimse yıkamaz sanıyordu. Demek ki yıkılıyormuş!..

1960 öncesi, «Adnan Menderes'in düdüğü» haline gelen radyodan hep şu kurusıkıyı dinlerdik: «Kalacağız iktidarda, 2000 yılına kadar kalacağız, bizi kimse indiremez!»

İndirmek de söz mü, bindirdiler bile!

Çan Kay-Şek'ler, Batista'lar, Kao Ki'ler, Faysal'lar, Nuri es - Said Paşa'lar, Çombe'ler, Salazar'lar, Franko'lar, Atina cuntacıları, Ali Han'lar, Ağa Han'lar, Yahya Han'lar, Kral Faruk'lar, Hitler'ler, Mussolini'ler... Kısa zaman içinde kimler çekmedi ki fertiği!.. En tazesi Somoza, az bayatı Şah hazretleri.

Somoza'lar gidecek, Şah'lar gidecek, Franko'lar gidecek, gitmemenin yolu yok! «Tatlı yemenin, acı acı geğirmesi olur» diye boşuna söylememişiz. Ne var ki, geride kan, gözyaşı, yıkılmış ülkeler kalıyor. Kış adasında «Milyarderler Cenneti» kurmak için İran'ın emekçi halkına kan kusturan Şah, kendisini götürecek olanın bu «Milyarderler Cenneti» olduğunu nereden bilsin? Diyalektikten anlamaz Şah, proleterleşme sürecinden anlamaz! Kış adasındaki «Milyarder Cenneti»nin kaç milyon insanı proleterleştirdiğini nereden bilsin Şah? Batista nereden bilecekti? Somoza nereden bilsin? Onlar, kelle hesabı yönetmeğe çalışırlar ülkeleri, diyalektik hesabı değil!.. Uyananı vurdurtunca, başkaldıranı astırtınca, ülkeyi okul yerine zindanlarla donatınca, herkesin arkasına bir polis takınca, yoksul emekçinin alınterini saltanatı koruma silahlarına yatırınca, korku ve tedirginliği egemen kılınca, bu saltanat böyle sürüp gider sanırlar onlar. Öyle sandıkları içindir ki, devrim gelip de kapıyı çalınca, ya aptal aptal sırıtırlar, ya da nereden geldiğini bilmedikleri bir güce güvenerek direnmeğe kalkarlar. Fırsat bulup kaçtıklarında, ya da burunlarından tutup atıldıklarında da yıllarca kendilerine gelemezler, sonsuz bir düş içinde dalgalanıp dururlar. Gidip sorun isterseniz General Somoza'ya, «birgün mutlaka döneceğim Nikaragua'ya ve koltuğa oturacağım» diyecektir. Gidip sorun isterseniz Şah hazretlerine, o da aynı şeyi söyleyecektir. Çan Kay-Şek bu düşle yaşamadı mı yıllarca?

Bırakın General Somoza'lı, Şah'lı çağdışı toplumları; burjuvazinin elinde bugün, «dün»den başka silah kalmamıştır, ne sanıyorsunuz? Burjuvazinin gidebileceği tek bir yol vardır önünde: Faşizm!.. Bunun da çıkar yol olmadığını çoktan anlamış durumdadır burjuvazi. Onun içindir ki, paçası sıkıştıkça ödün vere vere bir süre daha ayakta kalmağa çalışacaktır. Bütün ülkeler için böyledir bu. Bin kişi sıfırı tüketmeden, bir kişinin milyarder olması olanaksızdır. Milyarderliğe heveslenen kimselerse, oturacakları kazıkları kendi elleriyle yontuyorlar demektir. Diyalektik budur işte!.. Var mıdır bundan kurtuluş?

Geçenlerde biri şöyle diyordu:

— Sosyalist ülkelerde niçin anarşi diye, terör diye birşey yok? Ben işte bunu anlamıyorum!

Anlamazsın benim Mister Biraderim, anlamazsın! Somoza da anlamıyordu, Şah da anlamıyordu, Kao ki de anlamıyordu, Sülüman da anlamıyor!

Liseyi bitirmiş 400 bin delikanlı, üniversitesiz, yüksek okulsuz, sokakta. Yani okulsuz, işsiz, tüketici, parazit ve bunalım içinde!.. Birbuçuk milyonu geçti mi yurt dışındaki işçimizin sayısı? Çıkış kolaylığı sağlansın, bir ayda beş milyonu bulur bu sayı!. On-onbeş yıldanberi yurt dışında kalan ailelerin çocukları, ana dillerini bilmiyorlar!.. Demokrasinin sosyal özü uçup gitmiş parlamentoda, kelle hesabı kalmış Suçu değil, suçluyu cezalandırma çeşitlemeleriyle oyalanılıyor. Nedenler değil, sonuçlar getiriliyor gündeme. Somoza'lık değil de nedir bu? Şah'lık değil de nedir? «Gece içki, gündüz kumar; bu kıçınan cennet umar!» der halkımız. Kredi, yardım borç... Gelsin ardından devalüasyon!.. Hangi birikmiş, çürümeğe yüztutmuş ürününü dış pazara satmak, sokuşturmak için devalüe ediyorsun paranı, a aşiret kafalı? Devalüasyon, pazar kapma, mal satma, sömürgeleri yaşatma oyununun bir figürüdür «Borç, daha borç! Borç, yiğidin kamçısıdır!» Böyle diyor çokyemişin biri! Kölelliğin, bağımlılığın yolunu öneriyor çağın toplumuna, insanına!.. Bu kafalarla ülke yönetimi ha? Milyonlara iş, konut, okul, doktor ha?

Size birşey söyleyeyim mi? ABD emperyalizmi bilse ki yeni yeni sosyalist ülkeler doğmayacak, bu da kendisini yıkmayacak, sosyalist blokun silah gücüne filan bakmayıp bir Üçüncü Dünya Savaşını başlatırdı!.. Dünyada olup bitenler, «zemin yoklamalar» bunu gösteriyor. İnanıyorum buna ben. Fakat ABD emperyalizmi biliyor ki, Sovyet Sosyalist Cumhuriyetleri Birliği, Birinci Dünya Savaşının ürünüdür; İkinci Dünya Savaşı ise Demokratik Almanya, Polonya, Macaristan, Çekoslovakya, Yugoslavya, Romanya, Bulgaristan, Arnavutluk gibi sosyalist ülkeleri doğurmuştur. Bir Üçüncü Dünya Savaşının, bugünkü koşullar altında, dünyaya kaç tane sosyalist ülke armağan edeceğini ABD emperyalizmi bilmiyor ha? Detant politikasıymış, SALT'mış, barış için de birlikte yaşamakmış... Aman efendim!.. Silah kaçakçısının barışla, kardeşlikle, dengeyle ne ilgisi olabilir? O, silah satışını bızlandırmaya, cebini doldurmaya bakar.

Açın bakın eski gazetelere: İran Şahı, ABD'den bol sayıda silah satınalmağa başladığında, şunu demiştik: «Kime karşı kullanacak bu silahları Şah hazretleri? Sovyetler'e karşı mı, Irak'a, Türkiye'ye, Afganistan'a, Çin'e karşı mı? Yooo!.. Kendi emekçi halkına karşı!.. Çünkü, bu silahları kullanmasını bilen adam bile yok İran'da, onları bile ABD'den satınalacak Şah hazretleri!»

Böyle olmadı mı?

Ama, hesaplar ters çıktı!

«Alafurtanfuni»nin «alev örten huni» demek olduğunu artık öğrenmeğe balşadı halklar; ve, «Alev örten huni»ye de «Alafurtanfuni» demiyoruz artık!..

Ne dersin Sülüman? Daha ne kadar güldüreceksin bizleri?

200.000 ADET EKMEK SATIN ALINACAKTIR

1 — Evsaf ve tamamlayıcı bilgi Müessesemizin Beykoz'daki Merkezinden veya Sirkeci'deki 5.inci Vakıf Han altındaki İrtibat Büromuzdan temin edilebilir.

2 — Teklifler 6.3.1979 günü akşamına kadar Müessesemizin Beykoz'daki Merkezinde Muhaberat şefliğine verilmiş olacaktır.

3 — Şartlarımıza ve ihtiyacımıza en uygun olanlar tercih edilecektir.

4 — Müessesemiz dilediği miktarda ve alıp almamakta serbesttir.

SÜMERBANK
DERİ VE KUNDURA SANAYİİ
MÜESSESESİ

(Basın: 18124) — 1849

ORTA DOĞU TEKNİK ÜNİVERSİTESİNDEN İÇEL/DENİZ BİLİMLERİ BÖLÜMÜ İÇİN 30 KV/250 KWA'LIK TRAFO ALINACAKTIR.

— İşin geçici teminatı 30.000.— TL. dır.

— Şartname Satınalma ve Dış Teknik Yardımlar Müdürlüğünden temin edilebilir.

— Tekliflerin en geç 6.3.1979 Pazartesi akşamına kadar aynı Müdürlüğe teslim edilmesi şarttır.

— Üniversite 2490 sayılı yaşaya tabii değildir.

(Basın: 18471) — 1880

bir ekmek bir Politika

yorum

OYA BAYDAR

Kadınlar... Kadınlar...

KADINLAR Ankara'ya yürüyor... Kadınlar Ankara kapılarında... Bozuk düzenin yolları aşınıyor yürüye yürüye. Ve yollarla birlikte, köhnemiş değer yargıları, yüzyılların ezilmişliği, «ikinci cins» olmanın ezikliği, «eksik etek», «saçı uzun aklı kısa», «kaşık düşmanı» aşağılamaları aşılıyor.

KADINLARIMIZ Ankara'ya ilerlerken, yollarda engelleri... Önce bir «erkek» valinin veya emniyet yetkilisinin «yürütmem»i, sonra «Yürüyün ama pankart açmayın», sonra «Pankart açsanız da sessiz yürüyün» ve sonra bütün bunların aşılması. «Erkek» vali veya yetkili öfke içinde. «Bu kadın kısmına da ne oluyor böyle! Bak kendi karısı evinde güzel güzel oturuyor. Kadının yeri evi, hamur teknesinin başı değil mi canım.. Bunları bir azdıran var. Mutlaka var. Yoksa kolay mı karı kısmının öyle yollara dökülmesi. Hem istedikleri de neymiş? Demokrasi, özgürlük, barış ve de illa İlerici Kadın Derneği'nin açılması. Karı kısmı bilezik ister, mücevher ister, herif para yetmiyor diye kocasından para ister» Erkek Vali'nin, görevlinin bildiğine göre. Daha başka birşeyler istedi mi, anlayın ki bir bit yeniği vardır bu işte.

VE erkeklikleri her türlü demokratik direnişi, her türlü özgürlükçü protestoyu, her türlü hak eylemini bastırmakta olanlar, günlerdir biraz huzursuzlar bu işten. Ama kadınlar yürüyor, kadınlar Ankara kapılarına dayanıyor. İlerici kadınlarımızın «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» belgisiyle başlayan yürüyüşü, Türkiye demokrasi tarihinin en önemli kadın eylemlerinden biri olarak geçecek tarihimize. Şimdi evlerde babalara bırakılmış bebeler, büyüdüklerinde soracaklar annelerine« Sen de katılmış mıydın» diye.

İLERİCİ kadınlarımız, toplumda sessiz geçiştirilmeye çalışılan bir baskıyı, büyük bir antidemokratik tutumu protesto için yürüyorlar. MHP'nin, ÜGD'nin faşist yuvaların, apaçık suç kanıtlarına rağmen kılına bile dokunulmadığı bir ülkede, İlerici Kadınlar Derneği'nin gerekçesiz kapatılmasını protesto için, ilerici kadın hareketine darbe vurulmak istenmesine karşı seslerini yükseltmek için yürüyorlar. Soruyorlar Türkiye halkına: Faşist yuvalara bir fiske bile vurmaktan suça ortak olma bahasına çekinenler; barış için, daha güzel yarınlar için, çocukların aç kalmaması için, savaşsız, sömürüsüz bir dünya için, özgürlük için çalışmaktan başka «suç»u bulunmayan kadın örgütünü niye kapadılar diye. Ve bu sorunun, öyle göğüsler gerile gerile verilecek bir cevabı yok. Bu sorunun cevabı olmadığı içindir ki bunca zamandır susuyor yetkililer, sorumlular.

BİR yanda, içinde bombalar imal edilen sözde sendikalar: MİSK... Bir yanda üyelerinin neredeyse tamamı cinayet, saldırı suçlarından yargılanan ÜGD ve benzeri örgütler. Bir yandan bunların odaklaştığı merkez: MHP... Ve bunların tümü halen açıkken, en küçük bir gerekçe olmadan kapatılan bir kadın örgütü: İKD. İşte üzerinde düşünülmesi gereken soru, üzerinde düşünülmesi gereken çelişki budur.

NEDİR korkuları ilerici kadınlardan? Nedir Dava? Sorunun cevabı açık: İlerici kadınlar ve İKD, egemen güçlerin, sömürücülerin, bu düzenin sürmesi için, savaşsız sömürüsüz bir dünyanın kurulmaması için çalışanların en korktukları birşeyi simgeliyor: Değişen; kadın erkek, çoluk çocuk uyanan, bilinçlenen ve bu çürümüş düzene hayır diyen bir Türkiye halkını... Hayatları mutfak ve çocuk beşiği arasında geçecek yerde, ölümü göze alıp bebeleri kucaklarında sokaklara çıkan, eyleme, kavgaya katılan kadınları... Yani Türkiye'nin aydınlık, güzel geleceğini, yani sahte değil gerçek umutları.

VE koca Nazım'ın dediği gibi «Onlar umudun düşmanıdırlar sevgilim».

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Türkeş'in MİT ajanı ilan etmesine karşın Sıkıyönetim Mahkemesince tutuklanan MHP Beşiktaş İlçesi illegal sekreterinin soyadı. 2) Matematikte özel bir sayı - Diyarbakır'ın bir ilçesi 3) Halkımızın, MHP ile birlikte kapatılmasını haykırdığı bu partinin yan örgütü - Mühendis ve mimar odalarının üst örgütü. 4) Bir ticari senedin alacaklısının değiştirilmesi işlemi - Noksan. 5) Düşsel - Yabanıl bir hayvan. 6) Anadoluda bir kovma ünlemi - Araç. 7) Tersi, Doğu Akdeniz'in ortasında bir ada. 8) Antalya'nın bir ilçesi - Birinci. 9) Yünden dokunmuş kalınca örtünmelik. 10) Sicim - İnce demir yaprak.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) AP'nin, Mısır'ın Ankara Büyükelçiliği baskını ile ilgili olarak Meclise bile getirdiği konu - Büyük erkek kardeş 2) Fizikte bükülmez, katı (eisim) - Tersi, askeri antlaşma. 3) Osmanlı devletinin son dönemlerinde Fransız özentisi içindeki çevrelerde «eczacı» ya verilen ad. 4) Türkiye'nin dört bir yanında bulunan ABD casusluk merkezlerinin kısaca anılışı - Hafif konulu ezgisel sahne yapıtı. 5) Bir emir - İnanç. 6) Methetmek - Tekrar. 7) Tersi, Uzakdoğuda «Kızıl» nitelemesi ile birlikte anılan bir halk ve gerilla hareketi - Küçük mağara. 8) Eski Yunan mitolojisindeki aşk tanrısı ile ilgili - Sahip. 9) Bir kadın adı - Tersi, saçsız. 10) Minder, yastık yapımında kullanılan keten, kendir lifi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Maden İş - Af. 2) Oyalamak. 3) Gazete - Adr. 4) Azab - Doyum. 5) Darağacı. 6) İş - Şakacık. 7) Şakımak - Ro. 8) Kl. 9) aldonF. 10) Esef - akruG.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Mogadişu. 2) Ayazağa - Aşk. 3) Dazar - Kalo. 4) Elebaşı - Of. 5) naT - şamiD. 6) İmedakA - Ra. 7) şA - Ocaklık. 8) kayıC - Fr. 9) dU - Irk. 10) Farmakolog.

Okurlardan Politika'ya

Partilerarası diyalog

6.7.1979 Perşembe gecesi televizyonda, CHP, MSP, MHP'nin üst düzeydeki yetkililerinden oluşan üçlü bir «Haber-Yorum» izledik. Sinirlenerek ve küfür ederek Demokrasiyi kurtarma adına faşizme Türkiye Televizyonunda yasallık kazandırmak ne kadar utanılacak bir şey. Her şeyden önce Türkiye insanına, işçisine, emekçisine, demokratına, sosyalistine, komünistine hakarettir.

Sosyal demokrat olarak geçinen CHP yetkilileri, herhalde demokrat olmanın ölçütlerini bilmiyorlar. Onlara bilgiçlik taslamıyoruz, ama demokrat olmanın ölçütlerini söyleyelim. Demokrat kişi:

1 — Faşizme kesin karşıdır.

2 — Tarafsız değildir, olamaz; doğrudan yana taraf tutar.

3 — Halkların biricik düşmanı emperyalizme karşıdır. Ulusal bağımsızlıktan yana taraf tutar ve onun savunucusu olur.

4 — Kendinden solda görünen kişi ve kuruluşlardan «aşırıdır, sivridir» diye ürkmez, onlarla birarada yaşamayı ve onlarsız olunmayacağını bilir.

Demokrat olduğunu öne süren kişi, bu sayılan ölçütleri kabullenemezse demokrat değildir.

Demokrat olduğunu öne süren kişi, bu sayılan ölçütleri kabullenemezse demokrat değildir.

Cumhurbaşkanı «demokrasinin vazgeçilmez unsurları olan siyasal partiler» arasında ülkenin acil sorunları: Ekonomi, terör vb. konularda diyalog kurulması gerektiğini yineleyip duruyor.

Cumhurbaşkanı, kendisine hareket eden ve bu hakaretlerini yineleyen, halk temsilcisi olmayıp Türkiye insanının anasını belleyen bu utanmazlarla mı diyalog kurulmasını istiyor, demokrasiyi kurtarma adına, Devletin yüce başkanı, Türkiye'de binlerce yurtseverin canına kıyan, binlerce anaya yaşamı zinden eden Faşist Hareket Partisi'ni demokrasinin vazgeçilmez unsuru mu sayıyor? Bunlarla diyalog değil mücadele gerek. Uzlaşma bunlara teslim olmaktır. İnsanlığa, Türkiye emekçisine hakarettir.

Manisa'daki faşist can kıyımının ilk günlerinde Manisa'ya gelen İçişleri Bakanı «çok önemli ip uçları elde ettiklerini» söylediler. Manisa'nın ilerici ve tüm Türkiye'nin ilericileri, bu çok önemli ip uçlarının açıklanmasını beklemektedir.

SARUHANLI'DAN BİR GRUP İLERİCİ

Demokratik istemlerimiz uğrunda savaşıyoruz

Biz, emperyalizme bağımlı kapitalist sömürü düzeni içinde yaşıyoruz. Bu koşullarda çeşitli emekçi sınıf ve katmanlar ekonomik ve demokratik haklarına kavuşmak için savaşım veriyorlar. Bir araya gelip örgütleniyorlar.

Ekonomik ve sosyal konumumuz gereği biz Hayvan Sağlığı Memurları da birer üreticiyiz. Hergün acısını paylaştığımız emekçi halkımızın bir parçasıyız. Sorunlarımızı emekçi halkımızın sorunlarından zerre kadar soyutlayamayız.

— Grevli toplu sözleşmeli sendikal hakkımızın tanınması,

— Direnme ve örgütlenme özgürlüğünü engelliyen 141-142 ve daha başka anti-demokratik yasa ve maddelerin kaldırılması,

— Yıllardır sürüncemede bırakılan mesleki sorunlarımızın günümüz koşullarına uygun bir biçimde çözümlenmesi,

— Tam süre çalışma yasasına alınarak bu çirkin adaletsizliğin kaldırılması,

— Anayasal özlük haklarımızdan gerektiği ölçüde yararlanmamız gibi demokratik istemlerimiz doğrultusunda savaşım veriyoruz.

— Yaşasın işçi sınıfının savaş YOLU

— Yaşasın tüm anti-emperyalist anti-faşist demokratik dernek ve kuruluşların güç ve eylem birliği,

— Ve yaşasın Politika.

Hüseyin ERTAŞ
DİCLE/DİYARBAKIR

Amerika'nın Kıbrıs Planı gündeme mi alındı?

Kıbrıs düğümünün ardında İngiliz üsleri bulunuyor

Dış Haberler Servisi — Kısa bir süre önce kesilen toplumlararası görüşmelerdeki çıkmazın ardında, adada bulunan İngiliz üslerinin bulunduğu öne sürüldü. POLİTİKA tarafından açıklanan yeni ABD planının ana halkasının, adada varolan durumu korumak olmasını dikkate alan gözlemciler, Dışişleri Bakanı Vance, Savunma Bakanı Brown, yeni Enerji Bakanı, Güvenlik İşleri Danışmanı Brzezinski ve ABD Genel Kurmay Başkanı Jones tarafından oluşturulan yeni Kıbrıs Planı'nın uygulamaya konduğunu belirtiyorlar.

Konuya ilişkin son gelişmeler üzerine Londra'da AKEL'in düzenlediği bir mitingde konuşan AKEL Genel Sekreteri Papaiyannu, ABD'nin son günlerde adadaki İngiliz üslerine asker taşımasına dikkat çekti, ABD'nin bu kuvvetleri Lübnan'a karşı ve Hürmüz Boğazında planladığı provokasyonlar için kullanmayı düşündüğünü bildirdi.

Öteyandan KTFD yetkilileri tarafından yapılan başka bir açıklamada, Adana'dan Kuzey Kıbrıs'a "turistik" amaçlarla girip çıkan Amerikalıların sayısında son zamanlarda büyük bir artış kaydedildiği belirtildi. "Turistik" amaçlarla Adana'daki İncirlik üssünden Kıbrıs'a gelen Amerikalı askerlerin adada neler yaptıkları, kimlerle görüştükleri, ya da turistik yerleri gezerken, stratejik incelemelerde bulunup bulunmadıklarını ise kimse yanıtlayamıyor.

Bu arada Kıbrıs Cumhuriyeti adına yapılan bir başka açıklamada, Dışişleri Bakanı Rolandis ile İngiliz hükümeti arasında üsler konusunda pazarlıklar yürütüldüğü bildirildi. Rolandis'in Kıbrıs'ın egemenliğine ve bağlantısızlığına gölge düşüren İngiliz üslerinin varlığı konusunda kaç para istediği açıklanmamakla birlikte, bu taleb, İngiliz üslerinin varlığının Kipriyanu yönetimi tarafından resmen tanınması olarak yorumlanıyor.

Bilindiği gibi ABD, yeni Kıbrıs Planı ile adayı tamamen kendisine bağlı bir askersel üs haline getirmek istiyor.

Avrupa'da en kötü evlerde göçmen işçiler oturuyor

Dış Haberler Servisi — Uluslararası Çalışma Örgütü Batı Avrupa'daki göçmen işçilerin kötü konut koşulları içinde bulunduğunu ve bu ülkelerin pek azının, göçmen işçilerin bu sorununa çözüm bulabilmek için özel önlemler aldığını açıkladı.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün yayınladığı araştırmada, Batı Avrupa'daki göçmen işçilerin, gerek ailelerinden uzak olmaları, gerekse ücretlerinin bir bölümünü ülkelerindeki ailelerine göndermek üzere artırmaya çalışmaları nedeniyle konut koşullarını iyileştiremedikleri belirtiliyor. Araştırma, bir çok göçmen işçinin, gittiği ülkede uygulanan ayırımcılık nedeniyle en kötü evlerde oturmaya yöneltildiklerini bildiriyor.

Uluslararası Çalışma Örgütü'nün araştırması, ailesini yanına getirmek isteyen göçmen işçilerin genellikle bir kısır döngü ile karşılaştıklarını, evi yoksa ailesini getirtemediğini, ailesi yanında yoksa kolayca ev bulamadığını açıklıyor. Araştırmada, göçmen işçilerin konut sorununa bir çözüm bulunabilmesi için bazı girişimlerin var olduğu belirtiliyor ancak pek az Batı Avrupa ülkesinin bu alanda özel bir çaba harcadığı söyleniyor.

bir dakika

İSRAİL yönetimi, Camp David suç ortağı Mısır gibi, İran Şah'ını davet etti. Böylece İsrail yönetiminin «göçmenler» politikasının, ülkesinden kovulan diktatörleri, emperyalizmle işbirliği yapanları, halk düşmanlarını ağırlamak olduğu bir kez daha konfirlanmış oldu.

İran'da 1953 darbesi gösterilerle kınandı

● **Musaddık'ın devrilmesinin 26. yıldönümünde Tahran'da 100 bin kişi yürüdü**

Dış Haberler Servisi — İran'da 1953 yılında CIA'nın düzenlediği bir darbeyle Devlet Başkanı Musaddık'ın devrilerek Şah diktatörlüğünün kurulmasının yıldönümünde Tahran'da büyük bir antiemperyalist miting düzenlendi. TUDEH'in ve diğer demokratik örgütlerin çağrısı üzerine düzenlenen mitinge 100 bin kişi katıldı. Mitingde yapılan konuşmalarda, emperyalizmin İran halkına karşı giriştiği komplolar ve Musaddık'ın devrilmesi kınandı, darbe sırasında uygulanan kitle kırımı protesto edildi. Konuşmacılar İran devriminin kazanımlarının korunması, İran'ın, antifaşist, antiemperyalist koumunun güçlendirilmesini istediler ve bunun için bütün devrimci güçlerin birliğini savundular. Şah zindanlarında 12 yıl kalmış olan Ayetullah Talegani de mitingde bir konuşma yaparak devrimin kazanımlarının korunması ve emperyalizmin İran'a karşı giriştiği oyunların bozulmasını istedi.

Kissinger, Başkan Carter'in hükümet değişikliğini «Zalimce» buluyor

Nevada (A.A.) — ABD Başkanı Jimmy Carter'ın Amerikan hükümetinde yaptığı değişiklikler, Henry Kissinger tarafından, "daha ziyade zalimce" olarak değerlendirildi. Kissinger, ayrıca, bu değişikliklerin "yeni bir kan" getirmediğini de ekledi.

Bir basın toplantısında konuşan Henry Kissinger, Başkan Carter'ın kararlarının, ABD'nin müttefiklerinde bir "güvensizlik duygusu yaratabileceğini" belirtti ve bir güven havasını yeniden kurmak için ne kadar zaman gerekeceğini beklemek gerektiğini söyledi.

Afganistan'da Halk Milisleri hızla örgütleniyor

Dış Haberler Servisi — Afganistan'da devrimi savunma komitelerinin örgütlediği yığınsal gösterilerin sürdüğü bildiriliyor. Sivil halkın kurduğu halk milisleri genişletiliyor. Kandahar'da önceki gün 2 bin kişinin gönüllü milis kuvvetlerine katıldığı bildirildi.

Öteyandan Amerika Birleşik Devletleri Afganistan'daki temsilciliklerinin ailelerinin ABD'ye götürülecekle rini açıkladı. Afganistan'daki Amerikalı görevlilerin ailelerinin bu günlerde Amerika'ya döneceği ve Afganistan'da 40 kadar Amerikalı görevli kalacağı açıklandı.

İtalya'da 5 partili koalisyon hükümeti önerildi

Roma (A.A.) — İtalya'da hükümeti kurmakla görevli Sosyalist Bettino Craxin 6 aydır süren hükümet bunalımını sona erdirmek amacıyla beş merkez partisi ile bir koalisyon kurulmasını önerdi. Partilerarası görüşmelere temel oluşturabilecek 24 sayfalık bir yazı hazırlayarak partilere dağıtan Craxi, geniş tabanlı bir hükümetin ülkeye reformların gerçekleştirilebileceği ve ulusal bütünlüğün pekiştirileceği bir istikrar dönemi sağlayabileceğini belirtti.

Uganda'da Lule taraftarları iş yavaşlatma eylemine başladılar

Kampala (A.A.) — Uganda'da eski Devlet Başkanı Yusuf Lüle taraftarlarının işi yavaşlatma eylemine başladıkları bildirildi.

Hükümetin ikazlarına rağmen başkent Kampala'da normal yiyecek dağıtımının yapılmadığı, bazı ulaşım araçlarının ve taksilerin çalışmadığı öğrenildi.

Muhafazakar siyasi görüşe sahip olan ve geçen hafta Kenya'nın başkenti Nairobi'de yaptığı açıklamada kendisinin halen Uganda'nın yasal Devlet Başkanı olduğunu açıklayan Yusuf Lüle'nin ülkede gösteriler düzenleteceği ve yeni yönetime karşı halkı silahlı direnişe çağıracağı söyleniyor.

ORTA AMERİKA ÜLKELERİNDEN BİR KESİT

Nikaragua'da Sandinist Cephe'nin kazandığı zaferden sonra gözler, bu bölgeye çevrildi. Ama, biraz da haklı olarak, bölgede yeni yeni gelişmelerin olmasından ve diğer bazı ülkelerin de Nikaragua'yı izlemelerinden korkuyor.

Aşağıda, Orta Amerika ülkelerinin tümündeki durumu, ekonomik gelişmeyi ve işçi sınıfının örgütlendiği partileri sıralıyoruz:

Guatemala

Yönetim biçimi: Askeri diktatörlük.
Yüzölçümü: 108.889 km. kare
Nüfus: 6 milyon 440 bin (yüzde 33.7 kent, yüzde 66.3 kır)
Etnik grupları: Yüzde 45 kızılderili, yüzde 52 mestize, geri kalan çeşitli.
Para birimi: Quetzal (1 quetzal, 1 dolar) *
Ekonomik durum: Az gelişmiş tarım, gelişmekte olan sanayi.
Ekonomik veriler: Kişi başına yıllık gelir 630 dolar. Toprakların 62.4'ü nüfusun yüzde 2,1'ine ait.
İhracat ürünleri: Kahve, pamuk, muz.
Sosyal veriler: Okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 54. Ortalama yaş 52.
Parti: Guatemala Emek Partisi. 1949 yılında kuruldu, illegal çalışıyor.

Belize

Yönetim biçimi: İngiliz sömürgesi
Yüzölçümü: 22.965 km. kare
Nüfus: 150 bin
Etnik grupları: Yüzde 50 zenci, yüzde 27 kızılderili, yüzde 10 beyaz, yüzde 10 mestize, yüzde 3 diğerleri.
Para birimi: Belize doları (Belize doları, 0.52 ABD doları)
Ekonomik durum: Az gelişmiş tarım ülkesi, sanayi yok gibi.
Ekonomik veriler: Yıllık gelirin yüzde 21'i tarımdan, yüzde 10'u sanayiden, yüzde 5'i inşaat sektöründen, geri kalanı çeşitli kaynaklardan sağlanıyor.
İhracat ürünleri: Muz, balık, şeker.
Sosyal veriler: Nüfusun yüzde 50'si okuma yazma bilmiyor. Her bin bebeğin yüzde 33.3'ü ölüyor.
Parti: Belize'de emekçilerin örgütlendikleri bilinen bir parti yok.

Honduras

Yönetim biçimi: Askeri-gerici cunta.
Yüzölçümü: 112.088 km. kare
Nüfus: 2 milyon 830 bin (yüzde 37.5 kent, yüzde 62.5 kır)
Etnik grupları: Yüzde 91 mestize, yüzde 6 kızılderili, geri kalan çeşitli.
Para birimi: Lempira (1 lempira, 0.501 dolar)
Ekonomik durum: Az gelişmiş tarım, çok az sanayi.
Ekonomik veriler: Kişi başına gelir yılda 390 dolar. Toprakların yüzde 42,7'si nüfusun 2.4'üne ait.
İhracat ürünleri: Kahve, muz, tahta.
Sosyal veriler: Okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 55. Ortalama yaş 52.
Parti: Honduraslı emekçilerin örgütü, Honduras Komünist Partisi'dir. 1954'te kurulmuştur. İllegal çalışıyor.

El Salvador

Yönetim biçimi: Gerici askeri diktatörlük.
Yüzölçümü: 21.393 km. kare
Etnik grupları: Yüzde 90 mestizeler, yüzde 5 kızılderili, yüzde 5 beyaz.
Para birimi: Colon. (1 colon, 0.401 dolar)
Ekonomik durum: Geri bir tarım ülkesi, Orta Amerika'nın en sanayileşmiş kesimi.
Ekonomik veriler: Kişi başına ulusal gelir 490 dolar. Toprakların yüzde 49.4'ü, nüfusun yüzde 1.5'inin elinde.
İhracat ürünleri: Kahve, pamuk.
Sosyal veriler: İşsizlik oranı yüzde 32.5. Okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 43. Ortalama yaş 56.
Parti: El Salvador emekçilerinin öncü örgütü El Salvador Komünist Partisi. 1930 yılında kuruldu, halen illegal olarak çalışıyor.

Kostarika

Yönetim biçimi: Burjuva demokrasisi.
Yüzölçümü: 50.700 km. kare
Nüfus: 2 milyon 70 bin (yüzde 42.2 kent, yüzde 57.8 kır)
Etnik grupları: Yüzde 80 beyaz, yüzde 15 mestize, yüzde 4 zenci, yüzde 33 kızılderili, geri kalan çeşitli.
Para birimi: Colon (bir colon, 0.12 dolar)
Ekonomik durum: Kapitalist tarım ülkesi, imalat sanayi gelişmiş bulunuyor.
Ekonomik veriler: Çalışan nüfusun yüzde 38.4'ü tarımda, yüzde 11.9'u sanayide çalışıyor. Kişi başına yıllık gelir 1040 dolar.
İhracat ürünleri: Kahve, şeker, muz.
Sosyal veriler: Okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 12. Ortalama yaş 67.
Parti: Kostarika emekçileri, Kostarika Halk Öncüsü Partisi'nde örgütlü. 1931'de kurulan parti, yarı-legaldir.

Panama

Yönetim biçimi: Burjuva demokrasisi ile askeri cunta arası; geçiş dönemindedir.
Yüzölçümü: 77.082 km. kare (kanal dahil)
Nüfus: 1 milyon 771 bin (yüzde 50 kent, yüzde 50 kır)
Etnik grupları: Yüzde 60 melez, yüzde 20 zenci, yüzde 10 beyaz, yüzde 8 kızılderili, gerisi çeşitli.
Para birimi: Balboa, (Balboa, 1 dolar)
Ekonomik durum: Tarım ürünlerine dayalı imalat sanayi, geri tarım ülkesi.
Ekonomik veriler: Kişi başına düşen yıllık gelir 1310 dolar. Toprakların yüzde 45.6'sı nüfusun yüzde 3.3'üne sahip.
İhracat ürünleri: Petrol ürünleri, muz, şeker.
Sosyal veriler: Okuma yazma bilmeyenlerin oranı yüzde 22. Ortalama yaş 64.
Parti: Panama Halk Partisi. 1930'da kuruldu, 1970'den bu yana yasal çalışıyor.

olaylar ve gerçekler

A. BİLGE DİCLELİ

Nikaragua ve kanal

NİKARAGUA'da Sandinist Cephe öncülüğündeki halk yığınları zafere ulaştı. 42 yıllık diktatörlük devrildi gitti. Şimdi ABD desteğindeki kanlı Somoza rejiminin yolaçtığı yaraların sarılması için yoğun çalışmalar yapılıyor. Bu çalışmalar sonucunda büyük bir olasılıkla Nikaragua'da yepyeni bir dönem başlayacak. Tıpkı bir zamanlar Küba'da olduğu gibi...

BU ÇALIŞMALAR arasına ilk anda açlıkla savaşım, yiyecek darlığının aşılması, onarım çalışmaları gibi birincil konular yeralıyor. Ancak zamanla kalkınmaya yönelik daha büyük atılımlara geçilecek. Bu atılımlar arasında da bir Nikaragua Kanalı projesinin yeralması olası.

NİKARAGUA Geçici Ulusal Kuruculuk Hükümeti Meksika temsilcisi Miguel d'Escoto, Meksika'da yaptığı açıklamada, böyle bir konuya değinerek şöyle dedi: «ABD'nin ülkemize müdahalede bu denli ısrarlı olmasının nedenleri arasında, Nikaragua Kanalı projesi de bulunmaktadır.»

D'ESCOTO, ABD'nin Jose Santos Zelaya'yı devlet başkanlığından indirip Somoza'nın yerleşmesine katkıda bulunduğunu belirtirken, özellikle de bu kanal projesi üzerinde durdu. Zelaya döneminde Panama Kanalı'na ek olarak Orta Amerika'da bir de Nikaragua Kanalı'nın gündeme geldiğini, bir Japon firmasıyla anlaşmak üzere iken Zelaya'nın devrilip gittiğini söyledi.

BU AÇIKLAMA bize Amerikan Kongresindeki bir gizli oturumu anımsattı. 21 Haziran 1979 tarihinde Sandinist Cephe dört koldan Managua üzerine yürürken, Amerikan Kongresi de gizli oturum kararı almıştı. İlk olarak yapılan açıklamada, Panama Kanalı Anlaşması'nın gündeme geldiği, görüşmelerin büyük bir önem taşıdığı, bu nedenle de kapalı oturuma başvurulacağı belirtilmişti. Derken dünya kamuoyu, Panama Kanalı anlaşmasının gizli oturumda 200'e karşı 220 oyla onaylandığını öğrendi.

OYSA ABD Başkanı Carter, bu anlaşmayı onaylatmak için hayli terliyordu. Çünkü üyelerin büyük bir bölümü, anlaşmanın yeniden ele alınması gerektiğini öne sürmekteydi.

ANCAK daha sonra gelen haberler, Carter'in «büyük marifeti»nin sırrını ortaya koydu. Çünkü gizli oturumda Panama Kanalı Anlaşması, Nikaragua ile birlikte ele alınmıştı. Ve Amerikan Devletleri Örgütü bünyesinde bir müdahale ordusunun kurulması, Sandinist ilerlemenin durdurulması da karara bağlanmıştı.

BU OTURUM ve gelişmeler, şimdi Meksika'daki Sandinist Cephe temsilcisini Nikaragua temsilcisinin açıklamasıyla bütünleştirilince, büyük bir anlam kazanıyor. Çünkü böylece ABD'nin karşısına, yalnızca özgür Nikaragua, Latin Amerika'ya örnek Nikaragua değil, aynı zamanda ABD denetimindeki Panama Kanalı'na rakip bir kanal oluşturabilecek bir Nikaragua da çıkıyor. Öyle bir Nikaragua ki, Panama'ya örnek olup, zaten büyük bir bölümü kanalın millileştirilmesini savunan Panamalıları da davranmaya yöneltebilecek bir Nikaragua.

EVET, kanala karşı kanal. Sonra birlikte iki kanal. Ama özgürlük, bağımsızlık, barış ve demokrasi kanalları. Gönül ister ki Ulusal Kuruculuk Hükümeti sözü edilen Nikaragua Kanalı'nın inşasını gerçekleştirebilsin.

Dünya turu

● **DÜNYANIN** çeşitli ülkelerinde, yeryüzünün en büyük canlısının neslinin tükenmekten kurtulması için mücadele eden doğayı koruma dernekleri ile ticari amaçlarla balina avlayan av şirketleri arasında cereyan eden «Balina Savaşında» doğa dernekleri son raundu kazandılar ve kendilerinin yaraladıkları bir «korsan» av gemisine sigorta şirketlerince tazminat ödenmesini engellediler.

● **AVRUPA** Ekonomik Topluluğunda Haziran ayında tüketici fiyatların yüzde 1 oranında arttığı, ortalama işsizlik oranının ise hemen hemen aynı düzeyde kalarak, toplam işgücünün yüzde 5.1'inden yüzde 5.2'sine ulaştığı bildirildi. AET İstatistik Bürosunun yaptığı açıklamaya göre Haziran ayında tüketici fiyatların yüzde 1 oranında artmasıyla son 20 ayın en yüksek aylık enflasyon hızına ulaşıldı.

Polonya Devlet Başkanı Sovyetler'e gitti

Polonya Devlet Başkanı Edvard Gierek'in bir dinlenme gezisi için Sovyetler Birliği'ne gittiği bildirildi. Gierek'in gezisi sırasında Kırım'da dinlenmekte olan Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Leonid Brejnev'i de ziyaret ederek bir süre görüşebileceği bildiriliyor. Sovyetler Birliği Devlet Başkanı Brejnev 22 Haziran'dan beri Kırım'da bulunuyordu.

● **LİBYA**'nın Suudi Arabistan Büyükelçiliğinin, bilinmeyen kişilerce bombalandığı bildirildi. Beyrut kaynaklarının verdiği habere göre, patlama sırasında elçiliğin camları kırıldı, ancak o sırada bina boş olduğu için ölen ya da yaralanan olmadı. Elçiliğe bombayı yerleştirenlerin kimliği saptanamadı.

● **İSRAİL** İşçi Partisi Başkanı Simon Peres, üç günlük resmi bir ziyaret için dün sabah Kahire'ye geldi. Peres havaalanında, Başbakan Yardımcısı ve «Ulusal Demokrat Parti» Genel Sekreteri Fikri Makram Ebeid tarafından karşılandı. İsrail muhalefet partisi lideri Peres, gelişinden hemen sonra helikopterle, Mısır Devlet Başkanı Enver Sedat ile görüşeceği İskenderiye'ye gitti.

● **NİJERYA**'da genel seçimlerde, Meclisteki 450 sandalyenin 168'ini Nijerya Ulusal Partisi, 111 tanesini Nijerya Birlik Partisi kazandı. Geçen hafta 95 sandalyeli senato için yapılan seçimlerde Nijerya Ulusal Partisi 36 sandalye sağlamıştı. 4 Ağustos'ta devlet başkanlığı seçimi yapılacak olan Nijerya'da Ekim ayında 13 yıllık askeri yönetime son verilecek.

DÜNYA BASININDAN SEÇMELER

Rauf Denktaş uzun süreden beri Kıbrıs Devrimci İşçi Sendikaları Federasyonu «DEV-İŞ'e» karşı başlattığı saldırıları sürdürüyor. Denktaş geçtiğimiz günlerde DEV-İŞ ile PEO arasında gerçekleşen toplantıdan sonra bu saldırılarını artırdı.

Kıbrıs'ta yayınlanan ve ilerici bir gazete olan Yeni Düzen, Denktaş'ın bu saldırılarını yanıtlıyor ve Denktaş'ın Kıbrıs sorunuyla ilgili görüşlerine şöyle ışık tutuyor.

YENİDÜZEN

YENİ DÜZEN
- Haftalık gazete.
- İlericilerin yayın organı.
- Kıbrıs'ın kuzeyinde yayınlanır.

Kıbrıs'ta bir usta ve bir memleket!

Devlet Başkanı Sayın Denktaş tam 22 yıldır bu toplumda «Bir usta, bir memleket» kafasıyla davranıyor. Öyle alıştırmışlar, öyle alışmış.

22 yıldır Sayın Denktaş, kendi politik doğrultusunun dışında hareket edenlere yapmadığını bırakmadı. Esti, yağdı, sindirdi, bastırdı, harcadı. Kendi kuşağından, kendi yaşıtlarından etrafta kimseyi bırakmadı.

«Dava» dedi, «mukavemet» dedi «milli merkez» dedi, «Rumcu», «komünist» dedi, «kökü dışarda» dedi, yürüdü. Kendi gibi düşünmeyenlere, kendi gibi hareket etmeyenlere bu ülkenin politik yaşamında hayat hakkı tanımadı. Kör inançlarla etrafına toplananlar sayesinde toplumumuzda «tek adam» «şef» olmayı başardı. Hatta o kadar ileri gitti ki kendine «Kıbrıs'ın Atatürk'ü» bile dedirtti.

22 yıldır Sayın Denktaş hep istediğini yaptı, istediğini yaptırdı. Yaptıkları, ettikleri bu toplumun demokratik yaşama geçmesine engel mi oldu, tınmadı. Geniş yığınların acılarına, bir kısım ailelerin göz yaşına mı neden oldu, umurunda olmadı. İngilizlerin, Amerikalı'nın, NATO'nun mu işine yaradı «Eh canım bu toplum benim malım, ne istersem yaparım» felsefesiyle kılı bile kıpırdamadı.

Yıllardır barış gündemdedir. Sayın Denktaş, toplum barış mı istermiş, barış olmazsa ada yeni felâketlere mi sürüklenecekmiş, hiç düşünmeden «Ben istersem barış olur» kafasıyla hareket etti, ediyor. Rumların tek muhatabı olarak kendini sayıyor. Sendikacılarmış, gençlik temsilcileri, basın mensuplarıymış, işçiler, öğretmenlermiş, bunlar sayın Denktaş'a göre Rum meslektaşlarıyla görüşmemeli. Görüşürlerse kendi eliyle çizdiği «dava yolu»ndan sapmalar olur sonra. «Barışa katkıda bulunacağız» derken, bu örgütler bizi «Ruma Satar» sonra. Ama öyle zamanlar oldu ki yine de sendikacılar, gençlik örgütleri, barış dernekleri gazeteciler buluştu. Sayın Denktaş gelişen barışçı duygu ve istemler karşısında «Eh ben de barışçıyım» dercesine bazı temaslara engel olmayı akıllı bir yol saymadı.

Fakat, bu kez de barış yolunda olumlu birer adım olan bu temaslara ve temasların sonuçlarına saldırdı. Olur muydu öyle şey? Nasıl olur da Kıbrıs sorunu hakkında görüşme yapabilir, ortak bildirilere imza koyabilirdi? «Hele şu komünist» DEV-İŞ ile komünist PEO da kim oluyor ki Kıbrıs sorununun barışçı yoldan çözümüne katkıda bulunsunlar? «İki bölge'li diyeceksem yalnız ben diyeceğim. «İki bölgeli» anlamına gelecek «bi-regional» mı, «bi-zonal» mı deyimlerini kâh birini, kâh diğerini seçerek kullanmak benim hakkım.» DEV-İŞ de kim oluyor ki iki bölgeli federasyondan bahsederken benim son günlerde seçtiğim askeri bölge anlamındaki «region» deyimini kullanıyor? Öyleyse benim gibi konuşmayan bu DEV-İŞ haindir.»

Kim hain, kim değil toplum süratle yargısını veriyor.

Sayın Denktaş bu kafa yapısıyla kendisi nereye gider bilmeyiz ama bizi hiç bir yere götüremez.

Dikkati çeken bir yan daha var. Sendikacılar buluşur, anlaşır. Genç'lik temsilcileri, gazeteciler buluşur, anlaşır. Barış dernekleri temsilcileri buluşur, anlaşır. Bu buluşmaların tümü de barışa katkıda bulunur. Yoksa barışa katkıda bulunmak mı acaba Sayın Denktaş'a göre hainlik?

Gerçek olan şudur ve bu gerçeği artık Sayın Denktaş da kavramalıdır. Toplum gelişiyor, Uyanıyor Örgütleniyor. Gün güne değişiyor. Toplum artık o eski toplum değil.

Eskiden çarşıda duyduğumuz «Bir usta bir memleket» çığırması bile duyulmuyor artık. Toplum öylesine değişiyor.

Bir süre önce yayınlanan OECD raporları, dünya basınında çeşitli yorumlara neden oldu. Demokratik Alman Cumhuriyeti basınında bu raporlar, aşağıdaki biçimde yorumlandı

NEUES DEUTSCHLAND

NEUES DEUTSCHLAND
- Günlük gazete.
- Alman Sosyalist Birlik Partisi'nin yayın organı.
- Berlin'de yayınlanır.

OECD neden yanıp tutuşuyor?

Kapitalist 24 ülkenin ekonomik örgütü olan OECD, 1979'un ikinci yarısı ve 1980'in ilk yarısına ilişkin tahminlerini yayınladı. Buna göre OECD bünyesi içerisinde üretim yüzde 2 civarında bir düşüş gösterecek. Buna paralel olarak enflasyon oranı da yüzde 10 artış kaydedecek. İşsiz sayısı ise 19 milyona çıkacak. «International Herald Tribune» gazetesi bu tahminleri, «Batı için felâket» biçiminde yorumluyor.

Ancak kimin için felaket gerçek daha doğru olur. Milyonerler için mi, emekçiler için mi? Bunu yanıtlamak için, verilere bakmak yeter de artar bile. Tekelci sermaye, hiçbir zaman bunalımda kemerleri sıkmamıştır. 1974/75 bunalımında da kârını artırmayı bilen tekelci sermaye değil miydi? 600 Amerikan şirketi, geçen yıl, kârlarını yüzde 28 artırdılar, bu yılın ilk dört ayında ise artış yüzde 30'u buldu. Federal Alman tekelleri ise 1970'li yıllarda kârlarını sürekli iki katına çıkarıyorlar.

OECD ülkelerinin 30 milyon emekçisini gerçekten de kara günler bekliyor. Çünkü enflasyonun artması demek, fiyatların artması demektir, gerçek işçi ücretlerinin düşmesi an'amına gelmektedir. Ve OECD işsizliği adeta programa almış gibi açıklamalarda bulunmaktadır. Ve bu nedenle de 20 milyon emekçinin yaşamıyla oynamakta, emekçilere, bu gelişmeyi bir zorunluluk olarak ele almaları gerektiğini söylemektedir. Avrupa Sendikalar Federasyonu bile son kongresinde, «Batılı ülkeler artık tam istihdam konusunu gündemlerinden çıkarmışlardır» demektedir.

Bütün bunlar yıllardır gözlenen tablolardır. Ve her zaman olduğu gibi, bütün bu olumsuz gelişmeler, bir başkasının sırtına yüklenmektedir. Bu kez piyango, petrol ihraç eden ülkeler örgütü OPEC'e çıkmıştır. Şimdi kapitalist toplumun bütün bu çaresizliklerinden OPEC sorumlu tutulmaya çalışılıyor.

Ancak bu kez OECD'ciler başka kelimeler de kullanıyorlar. Gerileme, durgunluk sözlerini dillerinden düşürmüyorlar. Tekellerin basın yayın organlarında durgunluk sık sık rastlanan bir kelime haline geldi.

OECD ülkelerinin ekonomilerindeki durgunluğa eşit oranda enflasyon artmakta. Tekelci fiyat politikalarının, dev boyutlu iç ve dış borçların etkisiyle enflasyon tüm OECD ülkelerinde ortalama yüzde 9'u buldu. İşsizler için hiçbir önlem alınmadığı için de bu ülkelerdeki işsizler ordusu giderek büyümekte. Geçici dalgalanmalar, azalmalar, artmalar göstermesine karşın, OECD ülkelerindeki toplam işsiz sayısı sürekli olarak 17 milyon, 18 milyon civarında dolaşıyor. Kapitalizmin işletmeleri yenileme yönetiminin ise bu işsizlere yenilerini katmak olduğu biliniyor.

«International Herald Tribune»un dediği gibi «Batı için felaket» anlamına gelen bütün bu olguların nedenleri de artık bir sır değil. Bütün bunların ardında sistemin bozukluğunun, çürümüşlüğünün yattığını, çelişkilerin giderek derinleştiğini, kapitalizmin devri ve genel bunalımının da sürekli derinleştiğini dünya alem bilmekte.

UNUTULAMAYAN BİR SATRANÇ ŞAMPİYONASI...

KARPOV, KORÇNOY'U NASIL DİZE GETİRDİ?

• Derleyen: Dr. Selçuk ALSAN

• Leonid Brejnev, Bagio utkusunu kazanan Anatoli Karpov'a Kızıl İş Sancağı Nişanı'nı veriyor.

1978'de Filipin Adaları'nın Bagio kentinde Dünya Satranç Şampiyonası yapıldı, 93 gün süren bu şampiyona dünya satranç tarihindeki en uzun satranç maçı rekorunu kırmış bulunuyordu. Bu iç ürpertici düelloyu Sovyetler Birliği'nden 27 yaşındaki Antoli Karpov kazanarak ünvanını korudu. Sovyetler Birliği'nden kaçıp satranç dünyasına «antikomünistlerin kozu» olarak ortaya çıkan Korçnoy'un maçlara profesyonel teröristleri getirerek baskı yapmağa yeltenmesi ve Sovyet uzmanlarınca «uzaktan hipnotize edildiği» yalanını savurması onu daha da gözden düşürdü. Aşağıda bu unutulmaz maçın özetini sunuyoruz.

İlk Dünya Satranç Şampiyonası 1886'da Viyana'da yapıldı ve Johann Zukertort'u yenen Wilhelm Steinitz şampiyon oldu. Bundan sonra geçen 93 yılda toplam 29 şampiyona yapıldı ve sırasıyla şu 11 satrançcı şampiyon oldu: Lasker, Capablanca, Alekhin, Euwe, Botvinnik, Smislov, Tal, Petrosyan, Spasski, Fisher ve Anatoli Karpov.

Büyük Rus sanatçısı Alexander Alekhin hiç yenilmeden öldü. Amerikalı Bobby Fischer unvanını Karpov'a karşı savunmayı kabul etmediğinden 6 yıldan fazladır Dünya Satranç sahnesinden çekilmiş bulunuyor.

Leningradlı genç Anatoli Karpov, Fischer'in yerini aldı. Karpov çeşitli turnuvalarda dünya çapında ün kazandı. Bunun bir kanıtı evini süsleyen 5 gümüş heykelciktir. Bunlar Uluslararası Satranç Birliği'nin o yılın en iyi oyuncusuna verdiği Oscar'lardır.

1978'de, Bagio'da Karpov kontrollü ve saygılı davranışları ile büyük sempati topladı. Karpov'a meydan okuyan Korçnoy ise daha farklı davrandı. Korçnoy tanınmış, yetenekli ve tecrübeli bir büyük ustadır. Fakat girdiği turnuvalarda olay çıkarması ile de tanınmıştır. 1974'de Karpov'a yenilince, yenilgiyi kabul etmemiş ve sonuca karşı çıkmıştı. Daha sonra Avrupa'da bulunduğu bir sırada Sovyetler Birliği'ne dönmeyi reddetti.

Korçnoy, Balgo'ya Dünya Şampiyona'sını politik bir gösteriye döndürmeye kararlı olarak geldi. Gelir gelmez rakibine herkesin içinde hakaret etti. maçları düşmanca yürüteceğini söyleyerek tehditler savurdu. Bununla da kalmayarak Sports Illustrated adlı Amerikan dergisine, rakibini ezip toz edeceğini ve bütün dünyaya, «Dünyanın 1 No'lu satranç oyuncusu»nun kim olduğunu kanıtlayacağını bildirdi.

Çeşitli ülkelerin tanınmış satranç otoritelerinden oluşan jüri Korçnoy'un İsviçre ulusal bayrağı altında oynamak isteğini reddetti. Korçnoy jüriyi taraf tutmak ve Sovyet'lere sempati duymakla suçladı.

Korçnoy ve menajerleri maçları düşmanca yürütme sözlerini tuttular ve maçlar boyunca devamlı olay çıkardılar. Çoğu beş saat kadar süren oyunlar boyunca oyunculara çay, kahve, gazoz ve bir parça yiyecek birşey sunmak adet olmuştur. Fakat hakem Karpov'a bir bardak yoğurt uzattığında Korçnoy gülünç bir tavırla protesto ediyordu: Yoğurtla Karpov'a şifreli gizli bir haber iletilmişti!

Bir diğer fırtına şundan koptu: Korçnoy'a göre seyirciler arasında bulunan bir Sovyet tıp doktoru kendisini uzaktan hipnotize etmekte, telepati yolu ile Korçnoy'a yanlış yaptırarak oyunları kaybetmesine yol açmaktaydı.

17. oyunda mat olan Korçnoy yeni bir varsayım geliştirdi:

Sovyet doktoru, Karpov'u da hipnotize ederek ona, oyun kazandırıyordu. Korçnoy hipnotizmayı önlemek üzere seyircilerle kendileri arasına bir ekran konmasını istedi. Bu saçma istek tabii ki reddedildi.

İş bununla da kalmadı. Oyunlardan biri sırasında kırmızılar giymiş bir erkekle bir kadın Sovyet delegasyonuna yakın oturdular. Bunlar ABD uyruklu Steven Dwyer ve Victoria Shepper adlı iki profesyonel terörist idi. Anan da Marga tarikatına üye idiler ve bir Hint diplomatını öldürmeye teşebbüsten Filipinler'de 17 yıl hapse mahkum olmuşlar sonra da kefaletle tahliye edilmişlerdi. Dwyer ve Shepperd'in, Korçnoy'un yardımcıları olarak Bagio'ya özel olarak çağırıldıkları ve hatta Korçnoy tarafının resmi delegasyonu arasında gösterildiği çok geçmeden öğrenildi.

Bu düzeyde bir maça, tehlikeli teröristlerin girişi daha önce benzeri asla görülmemiş bir olaydı. Amaç açıkça Karpov ve hakem heyeti üzerinde psikolojik baskı yapmaktı. Bu fanatik antikomünist teröristlerin nasıl bir suç işleyeceğini kim bilebilirdi? Şampiyona sorumluları bu iki, Amerikalı teröristin önce maç salonuna, daha sonra binaya girişlerini yasakladı. Fakat Korçnoy maçlar boyunca onlarla ilişkiyi kesmedi.

Hakemlerin sabrı taştı, Korçnoy'un FİDE (Enternasyonal Satranç Federasyonu) kurallarına karşı gelişini kınadılar ve teröristlerin derhal Bagio'dan uzaklaşmasını istediler. Korçnoy buna çok gücendi, Filipin otoritelerini Karpov'u kayırmakla suçladı.

Maç 93 gün sürdü. Toplam 32 oyun oynandı, bunların 21'i berabere bitti. 1527 hamle yapıldı ve satranç tahtası başında 175 saat harcandı. 6 oyun kazanmış olan şampiyon olacaktı. İlk 7 maç berabere bitti. 17. maçtan sonra Karpov 4-1 önde idi, iki oyun daha kazanınca şampiyon olacaktı. Korçnoy'da moral diye birşey kalmamıştı, 6 gün izin olarak Manila'ya gitti, bu arada ekran isteğini yeniledi. Fakat utkunun yaklaşması Karpov'da olumsuz bir gevşemeye yolaçmıştı. Belki de bu nedenle 18, 20, 22 ve 25. oyunlarda kesinlikle üstünken acele karar almak yüzünden kazanamadı, berabere kaldı. 21. oyunu kaybettiğinden durum 4-2 oldu. Karpov 27. maçta çok güzel oynayarak durumu 5-2 yaptı. Bir oyun daha almakla şampiyonluğunu korumuş olacaktı. Fakat yorulmuştu. Şampiyonanın 3. ayı idi, ondan önceki 5 ay hemen hemen dinlenmeksizin gözleri satranç tahtasına çakılı geçmişti. Böylece 4 oyundan 3'ünü kaybetti ve durum 5-5 oldu.

Buna herkes, hatta Korçnoy bile şaşmıştı. Artık tek bir yanlışlık şampiyonu belirleyecekti.

Karpov Manila'ya dinlenmeye gitmeğe ikna edildi ve oradan militan bir ruhla döndü.

32. maça fırtına gibi başladı, bunun kendisini utkuya götürecek son maç olduğundan emin, bir şampiyona yakışır biçimde, rakibine kazanma için en ufak bir olasılık bırakmadan «Karpovca» oynadı. Maç şekilde görüldüğü gibi yarım kalmıştı. Korçnoy oyunu bitirmeye gelmediği gibi Şampiyona'nın resmi kapanış törenlerinde de bulunmadı. Maç yöneticilerini bir kez daha suçlayarak acele Bagio'yu terketmişti. Hakemler, maç yöneticileri, FİDE Başkanı ve Arjantin'de toplanan FİDE Kongresi Korçnoy'un yakınmalarını asılsız buldu.

Bu son derece çekişmeli düelloda Karpov, güçlü karakterinin ve yeteneğinin en güzel taraflarını gösterdi ve Sovyet satranç ekolünün tarihine altın bir yaprak daha ekledi.

KORÇNOY

KARPOV

• Korçnoy'un terk sorunda kaldığı 32. ve son oyun (Beyazlar - Karpov).

2 Kalem Zımpara Taşı Satınalınacaktır.

Şartnamemiz bedelsiz olarak aşağıdaki adreslerden alınabilir.

1 — İskenderun'da D.Ç. Fabrikaları Ticaret Müdürlüğünden,
2 — İstanbul'da Sirkeci Yalıköşkü Cad. Yalıköşkü Han Kat 4-5 deki mümessilliğimizden,
4 — Ankara'da Küçükesat Büklüm Sokak No: 22' deki Mümessilliğimizden,

İsteklilerin şartnamemiz esaslarına göre hazırlıyacakları kapalı teklif mektuplarını en geç 31.8.1979 Cuma günü saat 14.30'a kadar Müdürlüğümüz Haberleşme ve Arşiv Müdürlüğünde bulundurmaları ilan olunur.

(Basın 15646) — 1897

T.C.
Üsküdar 2. İcra Memurluğu
Menkulün Açık Artırma
İLÂNI

Dosya No. 1978/863 T.

Bir borçtan dolayı hacizli ve aşağıda cins, miktar ve kıymetleri yazılı mallar satışa çıkarılmıştır.

Birinci artırma 30.7.1979 günü saat 14.00-14.30' da Ümraniye İstiklal M. Şehzade S. No: 14'de Ekmek Fabrikası yapılacak ve o günü kıymetlerinin %75'ine istekli bulunmadığı takdirde 31.7.1979 günü aynı yer ve saatte 2. artırma yapılarak en çok fiat verene satılacağı ve satış şartnamenin icra dosyasında görülebileceği, masrafı verildiği takdirde şartnamenin bir örneğinin isteyene gönderilebileceği, fazla bilgi almak isteyenlerin yukarıda yazılı dosya numarasıyla icra memurluğuna başvurmaları ilân olunur.

Muhammen Kıymeti	Adedi	Cinsi	(Mahiyeti ve önemli nitelikleri)
Lira Krş. 150.000,00	1	1976	model D 100 tipinde Desoto marka kırmızı (be 88 225) 0197 motor numaralı kamyonet.

(Basın: 5481) — 1896

GAYRİMENKUL SATIŞI
İSTANBUL 10. NCU İCRA MEMURLUĞUNDAN

Dosya No: 979/13 T.

Beşiktaş, Dikilitaş Mahallesi, Yol Sokağında kâin (Hakkı Yılancıoğlu Sokağı) 4 kapı numaralı Şepnem Apartmanı 60 pafta, 414 ada, 7 parselde 390 M2 mesahalı arsada kurulu 88/1440 arsa paylı ana gayrimenkul da 4.ncü kat 12 bağımsız bölüm numaralı dairenin tapu kaydındaki birinci derecede ipotek alacağı ile yükümlü olarak 2.nci derecede bir ipotek alacağından dolayı satışa arz edilecektir.

İMAR DURUMU: İstanbul Belediye İmar Müdürlüğünün Beyoğlu Durum Bürosunun 14.6.1979 tarih ve 3360 sayılı yazısına ekli 14.6.1979 tastik tarihli imar durum belgesine göre:

24.50 metre yüksekliğinde, krokisinde gösterilen ön, yan ve arka bahçe mesafesinde, çatı katsız 2'den fazla bodrum katı yapılmayan blok inşaat tipinde, parsel bünyesinde oto parkı tesis edilemeyen iskân sahasında yeni bir inşaat yapılabilir denmektedir.

TETKİKAT: Satışa konu gayrimenkul Beşiktaş, Dikilitaş Mahallesi, Balmumcu Mevkii, Barbaros Bulvarı, Güzel Konutlar Otobüs Durağının batı tarafında ikinci sırada Hakkı Yılancıoğlu sokakta 4 kapı numaralı 60 pafta, 414 ada, 7 parselde 390 M2 arsada kurulu ŞEPNEM apartmanının 88/1440 arsa paylı 4.ncü kat 12 bağımsız bölüm numaralı dairenin tamamıdır.

Apartman 2 bodrum, 1 zemin, 7 normal kattan müteşekkil betonarme karkastır. 2 bodrum kat cephesi mermer ve diğer katlar ise sıva üzerine betonitedir. Apartmana 1.nci bodrum kattan camlı iki demir kapı ile girilmektedir. Giriş antresi duvarları mermer, zemini palledyen kaplıdır. Apartmanda asansör mevcut olup dairelerde temiz su, pis su, elektrik, kalorifer ve sıcak su vardır. Kat merdivenleri mozaik basamaklı, ahşap küpeşteli demir korkuluklıdur. Her katta iki daire mevcuttur.

Satışa konu 12 bağımsız bölüm no lu daire:

1 antre-koridor, 3 oda, 1 salon, 1 mutfak, 1 banyo, ve 1 WC'den ibarettir. Antre-koridor zemini palledyen, salon mozparke, odalar marley, balkon mutfak karomozaik, banyo 10x10 Cm2 seramik döşelidir. Banyoda, 1 yarı gömme renkli küvet, 1 klozet, 1 ayaklı lavabo mevcut olup duvarları tavana kadar renkli fayans kaplıdır. Mutfakta, evyeli üzeri mermer kaplı, altı formika kapaklı 1 tezgah, duvarda asma formika dolap ve demir camekanlı kapatılmış 1.60x4.00 M2 balkonu mevcut olup duvarları 8 sıra desenli fayans kaplıdır. WC de 1 fayans beyaz hela taşı, 1 küçük lavabo mevcut olup duvarları 8 sıra beyaz fayansla kaplıdır. Salonun 1.60x2.00 M2 ebadlı demir korkuluklu bir balkonu vardır. Antrede üstünde formika dolabı olan 1 formika portmanto bulunmaktadır. Dairede yaklaşık 80 M2 civarındadır.

KIYMETİ: Bilirkişice satışa konu 12 bağımsız bölüm numaralı dairenin tamamına 1.350.000 (bir milyon üçyüzelli bin) lira kıymet takdir edilmiştir.

İlk açık arttırması 7.9.1979 Cuma günü saat 10.00 den 10.30'a kadar İstanbul Sultanahmet'te Adliye Sarayı'nda 10 uncu İcra Memurluğunda yapılacaktır. Arttırma şartnamesi herkesin görebilmesi için 22.8.1979 tarihinden itibaren memuriyetimizde açık bulundurulacaktır. İlk açık arttırmada teklif edilen bedel muhammen kıymetin % 75'ini ve varsa rüçhanlı alacaklıların bu gayrimenkul ile temin edilmiş alacakları mecmuunu aşmadığı takdirde en çok arttıranın taahhüdü baki kalmak üzere arttırma on gün daha uzatılarak onuncu 17.9.1979 pazartesi günü aynı saatlerde ve aynı yerde yapılacak ikinci arttırmada en çok arttırana ihale edilecektir. Gayrimenkul kendisine ihale olunan kimse verilen mehil içinde ihale bedelini vermezse namına yapılan ihale fesh'olunarak İ.İ.K. nun 133. üncü maddesi hükmü tatbik olunur. İki ihale arasındaki fark ve geçen günlerin % 10'dan hesaplanacak faiz ve diğer zararlar ayrıca hükme hacet kalmaksızın alıcıdan tahsil olunur. İpotek sahibi alacaklılarla diğer ilgililerin ve irtifak hakkı sahiplerinin haklarını faiz ve masrafa dair olan iddialarını dayanağı belgelerle 15 gün içinde İcra dairesine bildirmeleri icap eder. Aksi halde hakları tapu sicilli ile sabit olmadıkça satış bedelinin paylaşmasından hariç kalırlar. Talep edildiği ve iki liralık posta pulu gönderildiğinde şartnamenin bir örneği gönderilir. Arttırmaya iştirak etmek isteyenlerin arttırma şartnamesini okumuş ve münderecatını aynen kabul etmiş ad ve itibar olunacaktır. İhaleye iştirak etmek isteyenlerin muhammen kıymetin % 10'u nisbetin de pek akçesi veya milli bir bankanın teminat mektubunun tevdii, mecburi olup, alıcı binde üç damga resmini ihaleyi müteakip ödemeye mecburdur Fazla bilgi edinmek isteyenlerin 1979/13 T. Dosya No. su ile Memuriyetimize müracaatları ilan olunur.

(Basın: 5943) — 1899

Türkiye, Kore Savaşı'na nasıl katıldı?..

Yazan: Adnan CEMGİL

Bayar ve Menderes işte bu masalarda, ABD'nin baskı ve zorlamalarıyla, Anayasa'yı çiğneyerek, ulusal çıkarları hiçe sayarak Kore Savaşı'na katılma kararını vermişlerdi.

● Türkiye'nin, dış politikasını Washington'un buyruklarına göre ayarlamasının İsmet İnönü'nün eliyle gerçekleştirilmiş olması bir rastlantı mıydı?

«Kore nire, Türkiye nire?»

O zamandan buyana, bu söz Türkiye'nin Amerikan emperyalizminin dümen suyunda bir savaşa sürüklenmesinin saçmalığını açığa vuran bir özdeyiş olarak kaldı

● KORE NİRE, BURA NİRE?

Celâl Bayar'ın başkanlığındaki Demokrat Parti, daha iktidara gelişinin üzerinden iki bucuk ay geçmemişken Türkiye'yi Amerika'nın emperyalist «sınırlı savaş» stratejisini uyguladığı Kore Savaşı'na sürükledi.

Adnan Menderes hükümeti, ABD'nin baskısıyla, Anayasa'yı hiçe sayarak ve ulusal çıkarlarımızı çiğneyerek Kore Savaşı'na katılma kararı vermişti. DP hükümetinin bu kararına karşı çeşitli kuruluşlardan, kişilerden ve kimi basın organlarından tepkiler geldi.

Bu arada bir gazete (1) Kore'yi ve Türkiye'yi içine alan bir harita yayınlamıştı. Haritanın altında şöyle yazılmıştı: «Kore nire, Türkiye nire?»

O zamandan beri bu söz Türkiye'nin, Amerikan emperyalizminin dümen suyunda böyle bir savaşa sürüklenmesinin saçmalığını açığa vuran bir özdeyiş olarak kaldı.

DP'nin Kore'ye asker gönderme kararı, daha önceki dönemde başlatılan, uyduluk politikasının bir uzantısıydı. Bu politika Kurtuluş Savaşı'ndan doğan Türkiye Cumhuriyeti'nin temel ilkesi olan «bağımsızlık»tan vazgeçilmesiydi. Bunun için CHP'nin İkinci Dünya Savaşı sonrasındaki dış politikasını gözden geçirmekte yarar var.

● İÇ ETKENLER

Türkiye'nin, dış politikasını Washington'un buyruklarına göre ayarlamasının İsmet İnönü'nün eliyle gerçekleştirilmiş olması bir rastlantı mıydı?

Tarihin akışı içinde bu değişimin toplumsal nedenleri içinde «Millî Şef»in kişiliğinin de bir payı vardı elbet.

İnönü'nün Amerika'ya sempatisi Birinci Dünya Savaşı sonrasına kadar gider. Miralay (albay) İsmet Bey, savaştan yenik çıkan Osmanlı İmparatorluğunun dağılıp parçalanmamasının çaresini, İstanbul'dan Anadolu'da Kurtuluş Savaşı'na hazırlanan Mustafa Kemal'e yazdığı bir mektupta şöyle dile getirmişti: «...Bütün memleketi parçalamadan bir Amerikan denetiminde bırakmak, yaşayabilmek için tek uygun çare gibidir.» (2)

Ne acaip rastlantıdır ki, Garp Cephesi komutanı olarak katıldığı Kurtuluş Savaşı'nın sonucunda, Türkiye baş delegesi olarak gerçekleştirdiği Lozan Andlaşması'nın Türkiye'yi dağılmaktan kurtarmasını istediği ABD uzun yıllar tanımamıştı.

Elbette Amerika'ya yaklaşma politikasında bu sempatinin büyük rol oynadığı söylenemez. İnönü duygularına gem vurmasını bilen, eşine az rastlanır soğukkanlı bir politikacıdır. Aslında «Millî Şef» İnönü'nün güdümündeki CHP'nin dış politikasındaki bu yönelmede açık ya da kapalı iç etkenlerin rolü vardı. Çeşitli nedenlerle (istifçilik, karaborsacılık, varlık vergisinin sağladığı olanaklar) ile palazlanan sermayeci sınıf, İkinci Dünya Savaşı yıllarındaki «sınırlı da olsa» tatlı dışalım kârlarını artırmak için dünya piyasasına açılmaya can atıyordu. En büyük temsilcisi Vehbi Koç olan (3) «komprador burjuvazi»nin (4) çıkarları; Lozan'dan sonra benimsenen kendine yetme (otarşi) politikası'yla çelişiyordu. Bu komprador sınıfı her anlamıyla «Batıya açılmak isterken, gözünü Amerika'ya çevirmişti. Avrupa kapitalizmi, savaşın yıkıntıları içinde belini doğrultamamıştı henüz. İşte 2. Dünya Savaşı'ndan sonra CHP iktidarının Amerikancı dış politikasında bu komprador burjuvazinin de etken olduğu şüphe götürmez.

● DEĞİŞMEYEN ROTA?

Türkiye'yi Kore Savaşı'na sürükleyen Celâl Bayar - Adnan Menderes güdümündeki Demokrat Parti iktidarının Amerika'nın buyruğundaki dış politikasını incelerken, Türkiye'de İkinci Dünya Savaşı sonrasında birbiri ardına gelen bütün iktidarlar (CHP, DP, Millî Birlik, Koalisyon, AP, 1. MC - 2. MC ve de bugünkü CHP Ağırlıklı Ecevit hükümeti) dış politikada aynı politikayı izlemişlerdir. Bunu, 25 Ekim 1951'de İstanbul'da yaptığı basın toplantısında şöyle dile getirmiştir: «Dış mesele üzerine esasen bizim memlekette prensip ayrılığı ve fikir ayrılığı yoktur. Gerek biz iktidardan çekildikten sonra memleketin bütün siyasi partileri yani dünkü iktidar ve bugünkü iktidar dış meselede başlıca vazife olarak memleket müdafaası, memleket emniyetini sağlam esaslara dayamak, bütün memleket müdafaasında toplu ve yekpare idare etmekten başka bir hedef gütmektedir. Bunun temelleri ittifaklarımız, Birleşmiş Milletler ideali, Amerika dostluğu hep aynıdır.» (5)

● YARIN:
Türkiye'nin boynuna geçirilen halka: Truman Doktrini

(1) — «Yeni Sabah» gazetesi, 30. 7.1950, s. 1.
(2) — Doğan Avcıoğlu, Millî Kurtuluş Tarihi, İstanbul 1974, C. 3, s. 1686.
(3) — Vehbi Koç, Hayat Hikayem, 2. Baskı 1974, s. 56-58.
(4) — «Komprador burjuvazi - sömürücü yabancılarla işbirliği yaparak kendi ülkesinin sömürüsüne katılan ve sanayileşmesine engel olan burjuva sınıfı... Bu tip burjuvazi elindeki parayı.... montaj sanayii perdesi altında dış ticarete yatırır.» (Orhan Hançerlioğlu, Ekonomi Sözlüğü, Remzi Kitabevi, 3. Basım 1977, s. 127.)
(5) — Aktaran: Namık Behramoğlu, Türkiye-Amerikan İlişkileri, Yar Yayınları, İstanbul 1973, s. 12.

---

turmık — AYDIN ENGİN

Birgit turşusu...

Biz dün saf saf sormuştuk: «Bu ne slogan, bu ne lahana turşusu?» diye. CHP'nin bir yandan seçim sloganları arasına «Analar doğurur, faşistler öldürür» gibi ileri ve antifaşist bir sloganı alması, bir yandan da bu sloganı ülkemizde kökleştiren ilerici kadınların örgütü İKD'nin, CHP iktidarının yönetimindeki sıkıyönetimce kapatılmasına ilgisiz kalınması arasındaki çelişkiye dikkati çekmek istemiştik. İstanbul ve İzmir'den Ankara'ya yürüyen ve sanırsak şu anlarda Ankara varoşlarında bekleyen 500 kadının bu mükemmel ve etkili eyleminin anlamını bir de bu yönden vurgulamayı amaçlamıştık.

Biz yazımızı yazdık, dizgiye verdik. Ertesi sabah geldik ki masamızın üstünde Anadolu Ajansı'nın teleksinden çıkmış bir haber. Orhan Birgit'in CHP'nin seçim sloganları ile ilgili açıklaması bu. Yani, dün bizim sorduğumuz sorunun bir tür cevabı. Meğer lahana turşusu değilmiş. Ama küçük haberi okuyunca göreceksiniz ki gene de bir turşu imiş. «Birgit Turşusu».

İlkin A.A.'nın haberine bir göz atalım:

CHP GENEL SEKRETER YARDIMCISI, PARTİSİNİN SEÇİM SLOGANLARININ HENÜZ SAPTANMADIĞINI AÇIKLADI

Ankara, 22. Tem. (A.A.) — CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit, bugün bir açıklama yaparak, partisinin seçim sloganlarının henüz saptanmadığını bildirmiştir.

Bazı gazetelerde CHP'nin seçim sloganları konusunda çıkan haberler üzerine açıklama yapan Birgit, «Partimizin seçim sloganları henüz saptanmamıştır. Dolayısıyla bize ait olduğu öne sürülen bu sloganların tümü uydurmadır. Bu sloganlar dolayısıyla yapılan yorumlar da hayaldir.» demiştir.

(men-sur-nur)

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit'in A.A. kanalıyla yaptığı açıklama elifi elifine böyle. A.A.'nın 26 numaralı haberini aynen sunduk size.

Şimdi, «Ee, ne var bunda?» diyecek... misiniz?

Demeyin. Çok şey var bunda. Olaya, «Eh, ne yapalım, CHP'nin seçim sloganlarının belirlendiğini yazan haber üfürükmüş. CHP daha seçim sloganlarını saptamamış. Genel Sekreter Yardımcısı da doğal olarak bu yanlışlığı düzeltmek amacıyla usulüne uygun bir yalanlama yapmış» diyebilir miyiz?

Biraz derinleştirelim akıl yürütmemizi.

CHP Genel Sekreter Yardımcısı Orhan Birgit'in böyle bir yalanlama, bir açıklama yapmasına yolaçan nedenlerin başında, açıklamadan da görülüyor ki «bu sloganlar dolayısıyla yapılan yorumlar» geliyor.

Kimler, ne yorum yaptı?

Önce «faşist» basın, yorum yaptı. CHP'nin sloganları olarak gösterilen sloganlar arasında antifaşist niteliği belirgin, neredeyse 1973'lerin CHP'sini hatırlatanlarını ayırdı faşist basın. Ürktü. 1973'den bu yana adım adım «ıslah» edilmiş, becerebildiğince sağa çekilmiş CHP'nin tutumunda bir değişiklikten ürktü. O yüzden de «Bakın işte, biz dememiş miydik? Bu memlekette komünistlerle işbirliği yapan CHP'dir dememiş miydik? İşte, bakın komünistlerin sloganlarını kendilerine seçim sloganı olarak seçtiler...» diye yaygarayı bastı.

Şu bizim kırk yıllık CHP de yaygaraya hiç mi hiç gelmez. Kalkıp da «Evet, bu sloganları yükselteceğim miting alanlarında» diyemedi, «Bu sloganlar antifaşist olan herkesin, her örgütün sahip çıkacağı hedefleri gösteriyor, gerçekleri vurguluyor. Ben komünist değilim, ama demokratım, faşizme karşıyım» diye diretemedi.

Ne yaptı?

Hiiç. Birgit'in ağzından bu sloganların CHP'nin seçim sloganları olmadığını ilan etti. CHP'nin seçim sloganları henüz saptanmamış olabilir. Ancak tartışmanın bugün ulaştığı boyutta, bunu vurgulamak, dikkati bu noktaya çekmek, azgınlaşan faşistlere yeşil ışık yakmak, cesaret vermek, cür'et aşısı yapmaktı.

CHP de bunu yaptı işte. Tıpkı ünlü nükteđeki gibi.

Hani, İncili Çavuş'a zamanın sultanı, «Bana öyle bir halt et ki özrün kabahatından büyük olsun» buyurmuş da, İncili Çavuş da merdiven çıkarken sultanın kalçasına basmış çimdiği. Sultan gazaba gelip dönmüş, «Bre densiz, bu ne kepazelik» diye gürlemiş, İncili Çavuş da çelebice bükmüş boynunu, «Affedin Sultanım, Hanım Sultan'ın kalçası sandımdı...» deyivermiş.

CHP'nin Genel Sekreter Yardımcısı Birgit'in açıklaması tıpkı bu hikâye gibi, özrü kabahatından büyük.

Yani dünkü Tırmık'ın başlığı minik bir farkla hâlâ geçerlidir. Dün «Bu ne slogan, bu ne lahana turşusu?» diye sormuştuk. Lahana turşusu değil, Birgit Turşusu imiş.

Tek fark bu...

ACILI YILLAR

Eduard Claudius

Alevler içindeki Avrupa'da bir Alman Komünistinin anıları

— 51 —

Autek daha yaşıyor muydu acaba? Autek beni Parti'ye ilk tanıtan adam... Ya Rudi Brix Nazilerden kurtulmuş muydu?

— Aşağılık köylü takımı, ne olacak!» gibi bir şey geveledi.

— KZ'de (*) hırsızlıktan dolayı mı bulunuyordun?» diye sordum.

— Hayır, hırsızlıktan değil» diye homurdandı, «BBC'yi dinlediğim için beni ihbar ettiler.»

Çevremdeki dünya sallanıyordu. Şu haliyle hiçbir şey bana göre değildi. Bakanlıktaki çalışmamdan memnun değildim. Yoldaşlardan çoğunun yazar olarak uğraşlarıma yeterli anlayışı göstermeyişlerinden kırgındım. Beslenme sorunlarıyla hırpalanmış durumdaydım ve sık sık, uzun bir uykuya dalmayı istiyordum. Vücutca da kendimi yorgun hissediyordum.

Akşam yattığım zaman, sanki dipsiz bir kuyuya düşüyormuşum gibi geliyordu. Derin bir uykuya dalıyor, sabah hiç dinlenmemiş olarak kalkıyordum.

Ayrıca, memlekete dönmek, çocukluğumun kentini, ana-babamı, dostları bir kez daha görmek arzusu içimde büyüyordu. Ruhr'dan ayrılalı ne çok olmuştu... Autek daha yaşıyor muydu acaba? Autek, beni parti'ye ilk tanıtan adam... Ya Raudi Brix? Nazi fırtınasından kaçıp kurtulabilmiş miydi?

Schmidt'le yaptığımız bir konuşma sırasında, Kuzey'e, Siegburg'a gitmeye hazırlandığını memnunlukla öğrenmiştim. Orada cezaevinde on iki yıl geçirmişti. Benim duyduğum aynı duygularla o da mı çalkalanıyordu bilmem? Benim de kendisine katılıp katılamıyacağımı sordum. Bu önerilden pek hoşlanmış görünmedi, ama gene de kabul etti.

Yortuya rastlıyordu. Neckar gölünü çevreleyen tepecikler, Main ırmağı boyunda uzanan bahçeler ve Taunus dağındaki ormanlar yemyeşil ve çiçek içindeydi. Yolculuğumu Ruhr'a kadar uzatmaktan caydım. Tren saatleri çok düzensiz, trenlerin işlemesi bir şans işiydi. Westerwald'daki Rennerod istasyonunda indim. Yortu bayramı sonunda Münih'e dönmem gerekiyordu.

İşte şimdi, oniki yıl önce bisikletle üzerinden geçip gittiğim yoldan geri dönüyordum. O zaman güney'e doğru iniyordum, yazın sonlarıydı, Bugünse, ovadaki tepelerin yamaçlarındaki tarlalar sürülüyordu. Köylüler, sopanın kolunu sımsıkı kavrayarak ineklerinin peşinde yürüyorlardı. Kara kehribar renkli kargalar taze sürülmüş tarlalara sürüyle çöküyordu.

Her kavşağı, sağımdaki, solumdaki tarlaları gördükçe tanıyordum. Çalılar bile bana tanış çıkıyordu. Gershagen tepesine kadar tırmanıp da, karşı dağın üzerinde Westerburg şatosunu görünce, ilk kez gerçekten memlekete dönmüş olduğum duygusu içime doldu. Vadiyı indim ve küçük kente girdim. Az kimseyle karşılaşıyordum. Sokaklar boyunca çürük dişler gibi çökmüş, daha hiç el sürülmemiş evler vardı. İnsan kendini bir bombardımanın ertesinde sanıyordu.

İçimden gelen ani bir dürtüyle Gemünden yönünü tutturdum. Orada kuzenim Gustehen otururdu. Bir sürgün gibi ülkeden kaçarken ona uğramıştım. Niçin? Allah bilir! Kendisi inançlı bir Nazi yanlısı olduğu gibi, kocası da yerel Nazi örgütünün şefiydi. Kuşkusuz kuzenimi biraz kışkırtmak istiyordum... Ziyaretimi, çıkan tartışmayı ve birbirimizden ne şekilde ayrıldığımızı gayet iyi anımsıyorum Değişmiş olduğuna inansa mıydım? O son karşılaşmamızdan birkaç yıl öncesinde evlenmişti. Babam ve ben -o zamanlar on yedi yaşındaydım- düğüne çağrılmıştık. Sarışın kıvırcık saçlı, dolgun dudaklı, tam anlamıyla insanın kafasında hayalini kurabileceği bir Alman Gretchen (*) ine benzeyen güzel bir kızdı Gustehen. O gün ben ona deli gibi aşık oldum. Kendisine mutluluk dileklerimi söylediğim zaman teşekkür etmek için beni öptü. Mutluluk içinde yüzüyordum! Çok geçmeden Nazi partisine kaydoldu. Ben yaklaşıp gelmekte olan savaş üzerindeki yargısının yanlışlığına onu inandırmaya uğraştım durdum. Aslında, o da ben de birbirimize hiçbir zaman tam olarak yabancı olmamıştık. Sadece çok farklı yaşıyor düşünüyor ve hissediyorduk. O, her komünist dişleri arasında bir bıçak taşıyan ve kendisini sahibi bulunduğu herşeyden, evinden, tarlalarından ve hatta çocuklarından yoksun etmek isteyen bir katil olarak görmekteydi.

Bisikletle güneye doğru kaçtığım sırada tuttum onun evine uğradım, mutfağa girdim. Münih'in Saint - Barthélemy (*) gecesi daha önce kutlanmıştı. Gustehen, ne yapacağını bilemez bir halde ve biraz soğukça bana baktı. Neler yaptığımı ve nereye gittiğimi kendisine açıklamaktan sakındım. Bana kahve yaptı, tereyağ ve reçel sürülmüş birkaç dilim ekmek hazırladı sonra da burada fazla oyalanamayacağımı anlatmak istercesine odada enine boyuna dolaşmaya başladı. Kendimi tutamayarak bir yaylım ateşi açtım: Tüm bu namussuzlukların yakında sonu gelecektir; işçi sınıfı, kendisinin ezilmesine izin vermeyecektir; gelecek komünizmin olacaktır. Çok geçmeden, hatta belki bugün yarın Nazilerin kökü kazınacaktır...

Ülkeden göç etmek üzere yola çıkmıştım. Polisce aranmaktaydım. Pek çok arkadaş gibi Naziliğin çabucak süprülüp atılacağına kuvvetle inanıyordum.

(*) — Kz: Almanca - Toplama kampı, cezaevi anlamına gelir.
(*) — Alman genç kızlarının güzellik simgesi sayılan örgülü saçlı sarışın genç kız.
(*) — İkinci Dünya Savaşı öncesinde 1937-38 yıllarında tüm Alman kentlerinde yapılan solcu katliamlarından Münih'te yapılanı.

(Devamı var)

GENEL KURUL

Kooperatifimizin 1. olağan genel kurulu (Yönetim Kurulu kararı gereğince faaliyet geçici olarak durdurulduğundan yapılamayan genel kurullar yerine de kaim olmak üzere) 11.8.1979 tarihinde saat 13.00'da Türk Tabipler Birliği salonunda aşağıdaki gündeme göre toplanacaktır.

Çoğunluk sağlanamazsa 15 gün sonra aynı yer ve saatte toplanılacaktır.

Ortaklara ve ilgililere duyurulur.

GÜNDEM:
1— Açılış, yoklama ve saygı duruşu.
2— Konukların konuşması,
3— Faaliyet ve hesap raporlarının okunması,
4— Eleştiriler.
5— Ana sözleşme gereği kararların alınması
6— Aklama,
7— Yönetim ve Denetim kurulları seçimi,
8— Dilek ve temenniler,
9— Kapanış.

BEL/TÜKO
İSTANBUL BELEDİYESİ MENSUPLARI TÜKETİM KOOPERATİFİ YÖN. KUR.

Po: 1890

Yayınımız ilgilileri harekete geçirdi

● KONUYLA İLGİLİ OLARAK ÇOCUK ESİRGEME KURUMU YÖNETİM KURULUNUN VE BEDEN TERBİYESİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ GÖREVLİLERİNİN AYRI AYRI TOPLANTI YAPACAKLARI BİLDİRİLİYOR...

Çocuklarımızın seks filmleri batağı yerine havuzlarda yüzmeleri için çözüm aranıyor

Çocuk Esirgeme Kurumu kendi malı olan yüzme havuzunu kapatıp seks filmleri oyndatan bir sinemacıya kiraya verdi...

Çocuklarımız havuz yerine seks filmleri batağında yüzüyor

HASAN UYSAL

Sinema yapılan havuzu ortaya çıkaran haberimizin küpürü.

HASAN UYSAL

Ankara, (Politika) — Gazetemizde yer alan, Türkiye Çocuk Esirgeme Kurumu'nun yıllar önce kapattığı yüzme havuzu ile ilgili yayın spor kamuoyunda olumlu yankılar oluşturdu. 25 metre boyunda, 5 kulvarlı ve fayans kaplı yüzme havuzunun üstü tahtalarla örtülerek, yıllığı 175 bin liraya bir sinemaya kiralanması konusu, ilgilileri harekete geçirdi.

YÜZME FEDERASYONU GENEL SEKRETERİNİN AÇIKLAMASI

Yüzme havuzu ile ilgili olarak bir açıklama yapan Yüzme Federasyonu Genel Sekreteri Fikret Bulutçu şunları söyledi:

«Bu sorunumuzun üzerine gitmeniz ve açığa çıkarmanız bizi çok memnun etti. Sanıyorum 3-4 yıl önce bu havuzun BTGM'ne devri için bazı girişimler olmuştu. Ancak bir sonuç alınamamıştır. Bugün çok sayıda yüzücümüz tesis yokluğundan bu sporu bırakıyor. Elimizde tek tesis var. O da hem halka, hem miniklere hem de sporcuya hizmet vermek zorunda. Ancak kullanım süresi açık olduğu için en çok 3-4 ay oluyor. Böyle bir havuza büyük gereksinimimiz var. Bu konuda yardımcı olursanız çok memnun oluruz.»

BTGM YARDIMCISI MAZHAR VARDAR NE DİYOR?

Bunun yanısıra gazetemize bir demeç veren BTGM Yardımcısı Mazhar Vardar «Konuyu tesislerle ilgili genel müdür yardımcısı arkadaşımıza ileteceğim, ayrıca Yüzme Federasyonu ile konuşacağım. Çocuk Esirgeme Kurumuna başvurarak, tarafımızdan iletilmesinin ve bunun için gerekli işlemlerin yapılmasını görüşeceğiz. Böyle bir havuza büyük gereksinimimiz var. Bugün böyle bir tesis yapmak çok zor, kapalı durması çok üzücüdür» dedi.

KONU TÜRKİYE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU YÖNETİM KURULUNDA GÖRÜŞÜLECEK

Öte yandan konuyla ilgili olarak bilgi aldığımız, ÇEK'u Genel Müdür Yardımcısı Tuncay Aysoy, «Şimdi sinema olarak kiralanan yerin daha önceden havuz olduğunun doğru olduğunu ve üzerinin tahta ile kapatıldığını bildiğini bildirdi. Aysoy şunları söyledi: «Burası çok eskiden havuz idi ve üzeri tahta ile kapatılmış olarak kiralandı. Bizim ayrıca Keçiören'de bir havuzumuz var. Ne yazık ki burayı da yüzme havuzu olarak kullanma olanağımız yok. En büyük sorun susuzluk, sinemaya kiraya verilen yer konusunda mukavele bittikten sonra ne olacak konusunda birşey söylemeye yetkim yok. Ancak konunun yönetim kurulunda görüşülmesini sağlayacağım.»

KULÜPLERİN YÜZME DALLARI KAPANIYOR

Öteyandan Ankara'da tesis yokluğundan 8 kulüp ile yaklaşık 800 sporcu çalışma yapamıyor.

Ankara'da bugün yüzme dalında etkinlik gösterdiğini söyleyen toplam 12 kulüp var. Bunlar ODTÜ, Mülkiye, Hacettepe, Ring Kulübü, PTT, Eğitim, DSİ, Harp Okulu Karagücü, Yenişehir, Kolej, Emniyet, Muhafızgücü, Altındağ kulüpleri. Bu kulüplere bağlı ise 1121 lisanslı sporcu bulunmaktadır. Ancak bu kulüplerden çoğu devletin tek ve açık olan tesislerinden yararlanamadıklarından yüzme dallarını gerçekte kapattılar. Sporcuların 800'e yakını ise bu sporu bırakmış durumda. Geri kalanlar da ancak bu havuzdan o da az bir süre ile yararlanabiliyor. Bu tek havuz aynı zamanda halka ve minik sporculara hizmet götürmeye uğraş veriyor.

Şimdi sporcular da Çocuk Esirgeme Kurumu'nun kapalı havuzunun hizmete açılmasını ve bunun için gerekli işlemlerin yapılmasını BTGM'den bekliyorlar.

● TÜRKİYE ÇOCUK ESİRGEME KURUMU'NUN YILLAR ÖNCE KAPATILAN VE SİNEMA OLARAK KİRALANAN KAPALI YÜZME HAVUZUYLA İLGİLİ YAYINIMIZIN YANKISI BÜYÜK OLDU.

ASD, kıyıların da, havuzların da çocuklarımıza açılmasını istedi...

Konuyla ilgili olarak bilgisine başvurduğumuz Amatör Sporcular Derneği Genel Başkanı Azmi Kansok şunları söyledi:

«Yüzme havuzlarının, özellikle çocukların çok yönlü gelişiminde büyük yararları vardır. Biz Amatör Sporcular Derneği olarak, kıyıların, havuzların başta çocuklar olmak üzere tüm halkımızın yararına açılmasını savunuyoruz. Oysa varolan havuzların halka açılması bir yana kapatılarak seks filmleri oynatan sinemalar biçimine dönüştürüldüğünü hayret ve üzüntüyle öğrendik. Görevi kimsesiz çocukların bakılması ve geliştirilmesi olan Çocuk Esirgeme Kurumu'nun bu kararını zaman yitirmeden düzelteceğini umuyoruz.

Ayrıca BTGM'lüğün ve yüzme federasyonu'nu da bu konuda göreve çağırıyoruz...»

İstanbul Bölge Müdürü Erkuş sporcu sağlığı konusunda doktorsuzluktan yakınıyor

● METİN ERKUŞ «TÜM SPOR TESİSLERİMİZDE İLK YARDIM İÇİN GEREKLİ MALZEMELER BULUNMASINA KARŞIN, SAĞLIK GÖREVLİSİ BULUNMAYIŞI, BU MALZEMELERİN KULLANILMAMASI SONUCUNU YARATIYOR» DEDİ...

İstanbul (Politika) — Beden Terbiyesi İstanbul Bölge Müdürü Metin Erkuş, spor alanlarında doktor bulunamaması ve sakatlanan sporcuların ortada kalması sorunu ile ilgili olarak gazetemize yaptığı açıklamada şunları söyledi:

«Bu konuda büyük zorluklar içersindeyiz. Bazı sahalarımızda ilk yardım yapılamaması bile çok büyük sorun oluyor, oysa tüm spor tesislerimizde ilk yardımın gerektirdiği malzemeler bulunmaktadır. Fakat bir sağlık görevlisinin bulunmayışı bu malzemelerin kullanılamaması durumunu yaratıyor. Burada bizim temel sorunumuz elimizde çalıştırabileceğimiz sayıda doktor bulunmayışıdır.

Bu sorunumuzu çözümleyebilmek için en kısa zamanda gerekli yerlerle ilişki kuracağız. Gerekirse Valilik kanalıyla, bölgemizdeki Sağlık Müdürlükleriyle ve belediyelerle ilişkiye geçerek bize yardımcı olmalarını isteyeceğiz» dedi.

Erkuş konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Elimizdeki doktor sadece bir tanedir. Bu doktor, müdürlüğümüzde Sağlık Hizmetleri Bürosu'nda görev yapmaktadır. Öğlene kadar büroda, öğleden sonra da İnönü Stadı'nda görev yapmaktadır. Sicil lisans işleriyle personel sağlık işlerini yürütmektedir. Bu da bizim idari işlerimiz için yeterli olmaktadır. Fakat doktor sorunumuzu kesinlikle çözümleyememektedir. Tüm spor tesislerimizde doktor ve sağlık ekibi bulundurmak için gerekli yerlerden bu alanda görev yapmak isteyen gönüllü doktorların listesini isteyeceğiz.

Bu doktorları da kendi adreslerine yakın yerlerdeki spor tesislerinde görevlendireceğiz. Şimdilik formülümüz bu.

Temmuz ayında yürürlüğe giren Tamgün Yasası da doktor sorunumuzun çözümlenmesi konusunda bize engel olmaktadır. Buna karşın bu acil sorunumuzu çözmek için her türlü yolu deneyeceğiz.

Ayrıca sadece iki gün için doktor kadrosu bulundurmak bence büyük savurganlıktır. Çünkü spor alanlarında doktorlar cumartesi pazar günleri görev yapacaklardır. Bu nedenle bölgemizde kadrolu doktor çalıştırılmasına karşıyım...

Spartakiyatlar Sovyetler'in üstünlüğünde sürüyor

7. Uluslararası Spartakiyat Oyunları Sovyetler Birliği atletlerinin üstünlüğü altında sürüyor. 400 metre engelli yarışını Sovyet atleti Vasily Archipenko 4.8.12 ile kazandı. Bu yarışmanın ikinciliğini ve üçüncülüğünü de Sovyet atletleri aldı.

Diğer yarışlarda alınan sonuçlar şöyledir:

100 Metre Bayanlar

1 - Krondrateva (S. Birliği) 11.19.2 - Howkin (ABC) 11.32.3 - Anisimova (S. Birliği) 11.39

800 metre bayanlar

1 - Portkivoa (S. Birliği) 1.57.20, 1 Mustha (S. Birliği) 1.57.50, 3 - Minieva (S. Birliği) 1.57.80

800 metre erkekler

1 - Reshetnjak (S. Birliği) 1.47.20, 2 - Podoljoko (S. Birliği) 1.47.40, 3 - Wogenk Necht (D. Almanya) 1.47.50

Yüksek atlama (bayanlar):

1 - Golobodrodko (S. Birliği) 1.91 metre, 2 - Litvinenko (S. Birliği) 1.89 metre, 3 - Denisova (S. Birliği) 1.89 metre.

İzmir Mektubu
Okan Yüksel

Gençlik, spor ve tutuculuklar...

ÜLKEMİZDE gençliğin, üzerine düşen görevin bilincinde olduğunu ve toplumumuzun daha güzel, daha aydınlık günlere ulaşması yolunda uğraşlar verdiğini bilen, egemen çevreler ve tutucular gençliği dağıtmak, bölmek için son yıllarda bir takım uyarlamalara gittiler.

SPORUN topluma indirgenmesi ve yaygınlaştırılması düşüncesini taşımayanlar, bunu belirgin şekilde ortaya koymaktan çekinmediler. En büyük ve etkin güç gençliğe, spor yaptırmama, gençliği biraraya getirmeme isteklerini de, somut örneklerinde görüldüğü gibi, açıkça uygulamaktan kaçınmadılar. Örneğin; yüksekokul öğrencilerini kapsayan ve her yıl bir kentimizde yapılan spor haftaları düzenlenirdi önceleri. Sporun genellikle tüm dallarında düzenlenen bu spor haftasında yüksekokul öğrencisi yarışmak için bir araya gelir ve gençler arasında olduğu kadar o kentte yaşayanlar arasında da topluma yönelik düşünce bileşimleri doğar, yeşerir, büyürdü. Böylesine etkin bir gençlik gücünün spor aracılığı ile halkla bütünleşmesini ve toplumsal düşünce yaklaşımlarını oluşturmasını çekemeyenler ise giderek bu spor haftasını kaldırdılar. Her bir spor dalındaki yarışmayı ayrı ayrı kentlerde düzenleme yolunu seçerek büyük gençlik gücünü dağıtma yolunu seçtiler. Ve de başardılar...

SPORUMUZDA gerçek bir aşama yapılabilmesi için öncelikle yutturmaca ve aldatmacalardan uzak, kişi ve kurumlar yönünden köklü değişiklik çabaları gerekir. Bu çabanın temel noktasını da düzen değişikliği oluşturur. Varolan bozuk düzenin egemen sınıflarına karşı açık ve kesin bir tutum takınmayıp, onları yatıştırma yollarını seçtikçe, varolan düzen değişmez, başarıya da ulaşılamaz. Mustafa Kemal'in bir güzel sözü vardı: "İdare-i Maslahatçılar esaslı inkılâp yapamazlar". Hiç olmazsa bu sözlerden giderek sporumuzda da verilecek olan çabanın ve uğraşın, devrimci çizgide sürdürülmesi, ancak bundan sonra gerçek ve sürekli başarıların beklenmesi de doğal olacaktır.

3 bin İşdemir işçisi İşdemirspor'u yarattı

İskenderun (Politika) — Hareketin işçi sağlığı açısından önemini kavrayan 3000 İsdemir işçisi İsdemirspor'u yarattı. Şimdi her sabah eşofmanlı yaşlı insanlar, çocuklar, kadınlar kulübün önderliğinde koşuyorlar. Çocuğunun bisikletiyle sitede tur atan babalar artık yadırganmıyor. Lise'nin salonu bedensel kültür etkinliğinde bulunmak isteyen yediden yetmişe insanlar tarafından dolduruluyor. Çocukların bedensel gelişimleri için özel özen gösteriliyor.

Kulübün çalışmaları konusunda Başkan A. Bilgi Seçilmiş şunları söyledi: «İskenderun Demir ve Çelik Spor Kulübü (İsdemirspor) 8.2.1979 tarihinde kuruldu. Bugüne dek kulübümüze 2375 İsdemir çalışanı üye oldu. Çalışmalarımızın yararı ortaya çıktıkça üye sayısı artıyor. İsdemir çalışanlarına dağıtılan ilk duyurumuzda spora bakış açımız ve amaçlarımızı vurguladık.

Üyelerimizden aldığımız yanıtlar doğrultusunda boş zamanları değerlendirme kümeleri oluşturduk. Gene öneriler doğrultusunda bedensel kültür okulları açılmasını kararlaştırdık. Çalışmalarımız 8.4.1979 tarihinde gerçekleştirdiğimiz «halk koşusu»yla başladı. Sosyal içerikli etkinliklerle sürdürülüyor.

Artık daha önceki dönemlerin uyutucu spor anlayışını aştığımızı öne sürebiliriz» dedi.

● Sitedeki lisenin salonu bedensel kültür etkinliğinde bulunmak isteyenler tarafından dolduruluyor.

Boluspor'un Elmalık Orman Tesisleri'ndeki çalışmasından bir an.

Boluspor amacını 1. Lig olarak belirledi

● Astronomik rakamlara karşın ünlü futbolcularını satmayan Boluspor yeniden Birinci Lige yükselmek amacıyla Elmalık Orman Tesislerinde yeni sezona hazırlanıyor...

Geçen sezon Birinci Ligten düşen Boluspor bu yıl yeniden Birinci Lige yükselmek amacıyla Bolu'ya 15 km. uzaklıkta bulunan Elmalık Orman Tesislerinde yeni sezon çalışmalarını sürdürüyor.

Kampta Halil İbrahim, Mustafa, Aydın dışında 23 futbolcu bulunuyor. Elmalık kampı, gerek çalışma gerekse de çalışma dışı zamanlarda, neşe içinde geçiyor. Antrenör Galip Türkan şunları söyledi:

Birçok kulüp futbolcularımıza talip oldu ve astronomik rakamlar verdiler. Biz hiçbir futbolcumuzu gözden çıkarmak istemedik. Sadece Talip Bursaspor'a gitti. Bizim açımızdan Talip takıma zararlı idi. Bu nedenle bıraktık. İlerisini görerek ve düşünerek her yıl olduğu gibi genç ve amatör futbolcuları kadromuza aldık. Bu yıl 2. Ligin bir hayli çetin geçeceğini sanıyorum.

Başarılı kadromuzun mevcut eksikliklerini gençlerle kapatacağız. Boluspor şu anda Galatasaray, Trabzon ve Fener'den sonra Türkiye'nin en kuvvetli ve güçlü defansına sahiptir. Ligde çok şey yapabileceğimizi ben değil, futbolcularım sahada söyleyeceklerdir. Şu anda sadece çalışıyor ve herşeyden kendimizi uzak tutuyoruz. Ligin başlamasıyle Boluspor ortaya fırtına gibi çıkacaktır. Boluspor şanssızlık eseri düştüğü yere bu yıl mutlaka çıkacaktır.

Bilindiği gibi Boluspor bu yıl kaleci Talip'i Bursaspor'a sattı. Trabzon Sebat Gençlik'ten Şenol'u, Hacettepe'den Fatih'i, Yıldıztabya'dan Mustafa'yı, Şafakspor'dan Mehmet'i, Bayrampaşa'dan Cemil ve Metin'i, Bolu Sümerspor'dan Hüseyin'i ve Eskişehir'den Selahattin'i kadrosuna aldı...

Balkan Şampiyonası'na katılacak Ulusal Genç Atletlerimiz bu sabah Bulgaristan'a gidiyor

Ankara (A.A.) — Bulgaristan'ın Yanbolu kentinde yapılacak olan Balkan Gençler Atletizm Şampiyonası'na katılacak olan Ulusal Atletizm Genç Takımımız bu sabah otobüsle Ankara'dan Bulgaristan'a hareket edecektir. Kafilede şu sporcular bulunmaktadır:

Bayanlar: Esen Özgören, Semra Dicle, Nedime Şahin, Gülten Keskin, Nurten Kara, Deniz Ataç, Gül Teksoy, Şule Tura.

Erkekler: Önder Toker, Murat Akman, Yaman Tekant, Mehmet Göran, Tayfun Dağlu, İbrahim Doğan, Mütebia Apaydın, İshak Maya, Ferruh Okay, Hüseyin Karapolat, Ufuk Geldişen, Gürsel Akay, Erol Mezer, Remzi Tülek ve Sinan Alaağaç.

Beşiktaş gücünü Botev'e karşı deniyor

Beşiktaş transferlerini Botev'e karşı yeşil sahalara sürüyor. Transferin havarda takımı bugün ilk kez gücünü dişli bir takıma karşı deneyecek. Bugüne dek yaptığı maçların bir antremandan öteye gitmediğini belirten Beşiktaş Teknik Direktörü Serpil Hamdi Tüzün «Bu maçta özellikle yeni transferlerden çok şey bekliyorum» dedi.

Beşiktaş Futbol Takımının Perşembe günü akşamı döneceği bildirildi..

At yarışları
Alev Anakök

1. Koşu: F: Ağa Kızı
P: Vanessa
S: Mere de la Paix

2. Koşu: F: Oktay
P: Ayberk
P: Nil

3. Koşu: F: Buhara
P: Leyla
S: Işık

4. Koşu: F: Topkapı
P: Tuggur
S: Zarak

5. Koşu: F: Karlıova
P: Big-Ben
P: Emre
S: Şanslıhan

6. Koşu: F: Hava
P: Büyükseda
P: Karamba
S: Nurtanesi

7. Koşu: F: Belkıs
P: Dilşad
P: Roza
S: Nihan

Federasyon Başkanları toplantısı 1 Ağustos'a ertelendi

Ankara (A.A.) — Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Ergun Aymergen'in çarşamba günü Ankara'da Federasyon Başkanları ile yapacağı toplantı 1 Ağustos 1979 Çarşamba gününe ertelendi.

Çarşamba günü İstanbul'da Başbakan Bülent Ecevit tarafından temeli atılacak olan 12.500 kişilik Abdi İpekçi Spor Salonu Tesisleri nedeni ile ertelenen Federasyon Başkanları Toplantısına 1 Ağustos'ta Federasyon Başkanlarının yanısıra genel sekreterleri de katılacaktır.

Ulusal Hentbol Takımımızın çalışmalarını Vuçuniç yönetiyor

Ankara (A.A.) — Bursa'da beş gündenberi devam etmekte olan Ulusal Hentbol Takımı kampını Yugoslavya'yı 4 kez Avrupa Şampiyonu yapan Vuçuniç yönetmektedir.

İKD yöneticileri İçişleri Bakanı ile görüştüler

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Başkanı Beria Önger, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına başvurarak, derneklerinin kapatılma gerekçelerinin açıklanmasını istedi. Öte yandan Antakya'da 800'ü aşkın kadın «İKD açılmalıdır» miting ve yürüyüşü düzenledi.

BAKANLA GÖRÜŞTÜLER

20 Temmuz 1979 günü İzmir'den, 21 Temmuz 1979 günü İstanbul - İzmit il sınırından başlayan «İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz Yürüyüşü» 23 Temmuz'da Ankara'da bir delegasyonun İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş ile görüşmesiyle sonuçlandı.

İçişleri Bakanı Hasan Fehmi Güneş ile görüşmekte olan delegasyonun dönüşünü 22. kilometrede bekleyen kadınların türkü ve marş söylemelerini bahane ederek üzerlerine coplarla saldıran güvenlik görevlileri, yaşlı genç demeden kadınları dövdüler, yerlerde sürüklediler. Birliğin komutanının «süngü tak» emrini verdiği, görüşmeler sonucunda kadınların otobüslere binmeyi kabul ettikleri bildirildi. Bu koşulla, kendilerini rahat bırakacaklarına söz veren yetkili, sözünde durmayarak otobüs şoförlerine «Polatlı'ya çek» emri verdi. Ancak kadınlar daha önce Sıkıyönetim tarafından durduruldukları 22. kilometrede İçişleri Bakanı ile görüşen arkadaşlarını beklemek zorunda olduklarını söyleyerek karşı çıktılar. Otobüslerin durmasını istediler. Bunun üzerine otobüslere giren güvenlik görevlileri kadınları otobüslerin içinde yeniden tartakladılar.

Öte yandan arkadaşlarını bekleyen otobüslere sıkıyönetimce çeşitli baskılar uygulandı. Önce yarım saat arayla kente girmeleri için zorlandılar. İlk otobüs kente girdi ve yolcularını konaklama yerinde boşalttı. Bu kez de, başka sıkıyönetim görevlileri tarafından kente giremeyecekleri söylenip, yeniden otobüslere bindirilip bekleme yerine geri gönderildiler. Bu arada iki Ankaralı ilerici kadın gözaltına alındı. Delegasyonun dönmesinden sonra içinde Ankaralı kadınların bulunduğu otobüsün kente dönmesine izin verilmedi. Otobüs Polatlı'da alıkonuldu.

Bu arada öğrenildiğine göre, otobüsün Ankara'ya dönebilmesi için yardımcı olmak amacıyla girişimde bulunan bir CHP Milletvekili de bu konuyla ilgilenmemesi söylenerek Sıkıyönetim Komutanlığınca gözaltına alınmakla tehdit edildi.

BERİA ÖNGER'İN BASIN TOPLANTISI

Ankara'da dün bir basın toplantısı düzenleyen İKD Genel Başkanı Beria Önger, tüm yasal prosedürü tamamlanan yürüyüş boyunca yapılan engellemeleri kınayarak, bu tutumun anayasal haklarla ve özgürlükçü demokrasiyle bağdaşmadığını söyledi. Yürüyüşün bitiminden sonra Ankara'ya dönmesi engellenerek Polatlı'da alıkonan ilerici kadınların seyahat özgürlüklerinin kısıtlandığını ve bu kısıtlamanın suçsuz yere gözaltında tutulmak anlamına geldiğini, arkadaşlarının derhal serbest bırakılması gerektiğini belirtti.

AVRUPA TÜRKİYELİ KADINLAR FEDERASYONU'NUN MESAJI

Kısa adı ATKF olan federasyon yetkililerince yürüyüş Tertip Komitesine çekilen telgrafta İKD'nin açılması talebinin desteklendiği belirtildi. Telgrafta şöyle denildi:

«Ülkemizde işçi sınıfı hareketine paralel olarak gelişen kadın hareketini durdurmaya hiç kimsenin gücü yetmeyecektir. İKD'nin kapatılmasını çağdışı bir davranış olarak görüyor, buna karşı yürüttüğümüz güçlü eyleminizi tüm örgütlerimiz le birlikte sonuna dek destekliyoruz.»

SIKIYÖNETİME BAŞVURU

Öteyandan İKD Genel Başkanı Beria Onger İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığına bir yazı göndererek, dernekleri ile ilgili uygulama konusunda açıklık istedi. Onger'in yazısı şöyle:

"İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'na,

Derneğimizin, İstanbul Cumhuriyet Caddesi 251/5 numarada faaliyette bulunan Genel Merkezine 28 Nisan 1979 günü gelen Güvenlik Kuvvetleri Komutanlığınızın Derneğimiz faaliyetlerini durdurduğuna dair kararını okumak suretiyle tarafımıza bildirmiş ve Dernek Binasının kapısını mühürleyerek de kararınızı infaz etmişlerdir.

Avukatlarımız marifetiyle 9 Mayıs 1979 ve 10 Mayıs 1979 günleri yaptığımız, kararınızın gerekçesinin bildirilmesi ve kararın İstanbul ili sınırları dışında uygulanmamasını sağlayıcı tavzih istemlerimizi içeren başvurularımız bugüne kadar yanıtsız bırakılmıştır.

Derneğimiz yasalar çerçevesinde kurulmuş ve faaliyet gösteren bir demokratik yığın örgütüdür. Hakkımızda gerek komutanlığınız mahkemelerinde olsun, gerekse olağan ceza ve hukuk mahkemelerinde olsun açılmış herhangi bir dava bulunmamaktadır. Komutanlığınız kararından önce açılmış böyle bir dava olmadığı gibi Kararınızın infazından sonra da bugüne kadar herhangi bir dava açılmış değildir.

Derneğimizin faaliyetten alıkonulmasına ilişkin kararınızın yasal dayanağı 1402 sayılı Sıkıyönetim Yasası'nın 3 üncü maddesidir. Ne var ki bu yasa maddesi böyle bir karar alabilmenizin önkoşulu olarak GENEL GÜVENLİĞİ TEHDİT EDİCİ, TEHLİKEYE SOKUCU ya da KAMU DÜZENİNİ BOZUCU bir eylemimizin olduğunun saptanmış ya da çalışmalarımızın bu nitelikte bulunmuş olmasını zorunlu önkoşul olarak öngörmektedir. Oysa bu yönde herhangi bir saptama söz konusu bile değildir. Bunun en açık kanıtı Komutanlığınızın örgütümüze yönelik herhangi bir ceza koğuşturmasına girmemiş olmasıdır.

Kararınızın infazı nedeniyle Dernek Genel Merkezimize baskın yapan Güvenlik Kuvvetleri tüm binamızı aramışlar ve evraklarımızı incelemişlerdir. Ama suç kanıtı olabilecek en ufak bir şey bulamamışlardır. Binalarından dinamitler ve silahlar çıkan, faşist terörün mihrakı olduğunu gösteren belgeler bulunan, içinde bomba imal edildiği ölümle sonuçlanan patlamalar sonucu anlaşılan Dernekler ve Sendikalar hakkında bizim Derneğimize uygulanan faaliyetten alıkoyma kararının uygulanmayışı karşısında Kararınızın gerekçesi büyük bir merak konusu olmaktadır. Acaba İlerici Kadınlar Derneği ne gibi bir suç işledi ki böyle bir kararın alınması zorunda kalındı? Örneğin, çocuklara kreş istemek mi, yoksa can güvenliğinin sağlanması, faşizme geçit verilmemesini mi istemek suç sayılmıştır? Biz Komutanlığınızın da bu istemleri suç saymayacağını ummaktayız.

Derneğimiz gerek ulusal ve gerekse uluslararası platformlarda ülkemiz kadınını, onun İstiklal Savaşı'ndan gelen anti-emperyalist geleneğini, anti-faşist geleneğini, barıştan ve ilerlemeden yana savaşım geleneğini temsil etmenin gururunu taşımaktadır. Kuruluğu günden beri evlat acısına son verilmesi için savaşmış, faşist odakların dağıtılması, demokrasinin tastamam ve eksiksiz olarak uygulanması için, barışın kurulması ve korunması için Ülkemizin ve halkımızın ilerlemesi için, emekçi kadınlarımızın emeklerinin korunması için, Çocuklarımızın sağlıklı yaşamaları, gelişmeleri ve büyümeleri için, yürüttüğü çalışmalar ve eylemlerle gerek ulusal ve gerekse uluslararası planda haklı bir sempatiye ve saygınlığa kavuşmuştur.

Komutanlığınızın bu kararı bütün bu nitelikleriyle birlikte İlerici Kadınlar Derneği'ni cezalandıran bir karar niteliği kazanmaktadır. Kararınızın ülkemiz ilerici kadın hareketini engelleme sonucu doğuran bir karar konumu taşımaktadır. Demokratik temel hak ve özgürlüklerin en geniş biçimde korunması ve gerçekleştirilmesi amacıyla ilan edildiği açıklanmış bulunan Sıkıyönetimin ilan gerekçesi ile de Kararınızı bağdaştırma olanağını bulamıyoruz.

Yasal temelden yoksun olan bu kararı en azından önemli bir yanlışlığın sonucu saymakta ve sonuçları itibariyle de antidemokratik bulmaktayız. Bu nedenle Kararınızın Anayasa'mız, Yasalarımız ve Sıkıyönetim ilan kararnamesinin birlikte incelenerek yukarıdaki açıklamalarımızın ve ülkemiz demokrasi güçlerinin bu yöndeki istem ve dileklerinin ışığında yeniden gözden geçirilerek Derneğimiz faaliyetlerinin serbest bırakılmasını demokrasi adına saygılarımızla dileriz.

İlerici Kadınlar Derneği
Genel Başkanı
Beria ONGER'

GENEL-DER'İN MESAJI

"İlerici Kadın Hareketi Durdurulmaz" yürüyüşü tertip komitesine dayanışma mesajı gönderen Genel-Der ilerici kadın hareketiyle birlikte olduklarını belirttiler ve özetle şöyle dediler:

"Ülkemizde çifte baskı, çifte sömürü altında ezildiğinin bilincinde olan kadınlarımız, demokrasi savaşımında onurlu yerini almışlar ve daha da alacaklardır.

Emekçi analığının bilincine varan, demokrasi savaşımındaki onurlu yerini öğrenen ilerici kadınlarımız ve örgütü İKD, emperyalizmi ürkütmektedir. Tekelci sermayeyi korkutmaktadır. Tüm iç ve dış gerici güçleri korkutmaktadır. Örgütünüze yapılan saldırılar bundandır. Emekçi kadınlar bilinçlenmesin diyedir. Türkiye işçi sınıfının savaş yolunda, onun örgütlü saflarında yerini almasın diyedir.

Ama Türkiye demokratik kadın hareketi güçlüdür. Demokrasi güçleri güçlüdür. Artık hiç bir güç Türkiye demokratik kadın hareketini durdurmaz. İKD'yi hiç bir güç susturamaz".

Ecevit

(Baştarafı 1. Sayfa'da) nün Ankara yakınlarında tartaklanmasını protesto etti. Onger'in Başbakan ve İçişleri Bakanı'na çektiği telgraflar şöyle:

«Sayın Bülent Ecevit,
Başbakan,

«İlerici Kadın Hareketi Durdurulamaz» istemiyle dört gün boyunca Ankara'ya doğru yürüyen ilerici kadınların temsilcisi heyetle yaptığı konuşmada İlerici Kadınlar Derneği'nin faaliyetten alıkonması kararına katılmadığını ve bu konuyu nezdimizde Sıkıyönetim Eşgüdüm Toplantısına götüreceğini belirterek yürüyüş kolunun rahatlıkla dönebilmesi için gerekli yerlere müracaat etmiştir. Ne var ki, Sıkıyönetim izniyle Ankara'ya gelen bir kısım arkadaşımız dipçiklerle tartaklanarak ağır hakaretlere uğrayarak geri döndürülmüştür. Ayrıca Polatlı'da bekleyen ve Ankara'ya dönmesi gereken Ankaralı elli kadar arkadaşımız gerekçesiz olarak Sıkıyönetimce fiilen gözaltına alınarak şu ana kadar bırakılmamışlardır. Kendileriyle temas olanağı da tanınmamaktadır. Şu ana kadar da aç bırakılmışlardır. Yürüyüşten dönenlere yapılan bu antidemokratik baskıları ve tutuklanmaları nezdinizde protesto eder, arkadaşlarımızın bir an önce salıverilmesi için gerekli girişimlerde bulunmanızı rica ederim.»

«Sayın Hasan Fehmi Güneş, sizinle yaptığımız görüşmede yürüyüşten sonra dönecek olan arkadaşlarımızın istedikleri yere rahatlıkla gidebilmeleri için gerekli yerlere müracaat etmiştiniz. Ancak Ankara'da oturan 50 kadar arkadaşımız Sıkıyönetim Komutanlığı'nca gerekçesiz olarak Polatlı'da gözaltında tutularak Ankara'ya gönderilmemişlerdir. Ve arkadaşlarımızın defalarca istemlerde bulunmalarına rağmen aç bırakılmışlardır. Bundan önce de sizinle görüşmemiz sırasında yürüyüş bitiminde Ankara'ya gelmelerine izin verilen bir kısım arkadaşlarımızın dipçikle tartaklanarak ve ağır hakaretlere maruz tutularak geri döndürüldüklerini üzüntüyle öğrenmiş bulunuyorum. Bu antidemokrtaik baskıları ve tutuklamaları nezdinizde protesto eder, bu konuda tekrar gerekli girişimlerde bulunmanızı rica ederiz.»

Etlik halkı

(Baştarafı 1. Sayfada) lüğüne gittiler.

Bilindiği gibi Etlik Aşağı Eğlence'de geçtiğimiz günlerde faşistler ardarda silahlı saldırılar düzenlemiş, ancak ilerici gençler tarafından püskürtülmüştü. Faşistlerin saldırıları sırasında Piyangotepe'de polisler de halka ateş açmışlar, üç ilericiyi yaralamışlardı. Tüm saldırılara karşın Etlik'te düzenlenen gösterilerde MHP ve ÜGD'nin kapatılması, Türkeş'in tutuklanması, katillerden hesap sorulması istenmişti.

450 gram pide 750 kuruştan satılacak

İstanbul (Politika) — İstanbul Belediyesi Encümenince pide fiyatları dün saptanarak açıklandı. Buna göre 80 randımanlı undan yapılacak yüzde 37 rutubetli, 450 gramlık pide 750 kuruştan satılacak, İstanbul Belediyesi Zabıtası, ramazan ayı içinde pide üretim ve satışını sürekli olarak denetim altında bulunduracağı, eksik gramajlı ve kalitesiz pide çıkaracak fırınların kapatılacağı öğrenildi.

İLAN

AFYON ŞEKER FABRİKASI MÜDÜRLÜĞÜNDEN

1 — a) 1.800.000.— TL. ilk keşif bedelli Akşehir Kantarı.
b) 1.800.000.— TL. ilk keşif bedelli Emirdağ Kantarı sahalarında yapılacak olan «(15.42x40.50 m.) eb'atlı Tip Ayçiçeği Tohum Ambarı» inşaatları kapalı zarf usulü ile ihale edilecektir.
2 — İhale 3 Ağustos 1979 günü Fabrikamızda yapılacaktır.
3 — İhale ile ilgili geçici teminat miktarı teklif fiatının %5'i olup nakit veya banka mektubu olabilir.
4 — İhale dosyası 1000.— lira mukabilinde fabrikamızdan temin edilebilir.
5 — Yeterlik Belgesi için istenecek evrak ihale dosyası, eksiltme şartnamesi madde 6'da belirtilmiştir.
6 — Fabrikamız 2490 sayılı yasaya tabi olmadığından ihaleyi yapıp yapmamakta veya dilediğine yapmakta serbesttir. (Basın: 18624) — 1898

Yazışleri Müdürümüzü öldüren MHP yöneticisi tutuklandı

(Baştarafı 1. Sayfa'da) olarak tanınmaya başladığı öğrenildi.

BAŞDEMİR YAKALANIYOR

Ali İhsan Özgür'ün arkadaşlarının tüm kuşkularını üstüne toplayan faşist militan Gürsel Başdemir, Abdi İpekçi'nin katili Mehmet Ali Ağca'nın yakalanıp kamuoyuna duyurulmasından iki gün sonra, 11 Temmuz günü İstanbul Emniyet 1. Şube'den gönderilen özel bir ekip tarafından Manisa'da yakalanarak İstanbul'a getirildi. Katil Başdemir önce konuşmaya yanaşmadı.

Aynı günlerde, Ali İhsan Özgür'ün arkadaşları olayın üzerine gitmekte devam ettiler ve Ali İhsan Özgür'ün kaçırıldığı gün, İstanbul'da en azılı faşist liderlerden biri olarak tanınan MHP İl Gençlik Kolları Başkanı Kazım Ayaydın'ın, ilerici gençlere saldırdığı, ancak dayak yediğini saptadılar. Ayaydın'ın, hemen o gün, kendisini dövenler arasında bulunacağını tahmin ettiği ilerici gençlere yönelik «avı» çıkmış olabileceğini düşünen Özgür'ün arkadaşları, gözaltında tutulan katillerden Gürsel Başdemir'in bu yönde sorgulamaya tabi tutulmasını sağladılar.

Nitekim kısa süre sonra faşist katil Başdemir teknik deyimle «çözüldü» ve cinayeti tüm ayrıntıları ile anlattı.

ÖZGÜR KAÇIRILIYOR

Sıkıyönetim Savcılığınca ayrıntılı bilgi verilmemesine rağmen İSTA muhabirlerinin tesbitlerine göre Ali İhsan Özgür, olay günü sık sık gittiği Göztepe'deki eve gitti. Ancak evde kimse yoktu. Anahtarı her zamanki yerinden alarak daireye girdi.

Saat 19.30 sıralarında Kazım Ayaydın ve Gürsel Başdemir ile sayıları ve kimlikleri henüz açıklanmayan bir kaç faşist daha eve baskın yaptılar. Gürsel Başdemir'in kılavuzluğunda gerçekleştirilen ve daha önce evde iki ay kadar konuk olarak kaldığı için evin özelliklerini iyi bilen Başdemir sayesinde kolayca yürütülen baskın sonunda Ali İhsan Özgür silah zoruyla evden çıkarıldı ve polisin «şeytanın bile aklına gelmeyecek bir yer» diye tanımlamakla yetindiği bir eve götürüldü.

Burada bizzat Kazım Ayaydın tarafından saatlerce şiş batırılarak, boğma teli ile boynu kesilircesine sıkılarak, ayak kemikleri kırılarak ve kesici aletlerle vücudunun çeşitli bölümleri delinerek işkence gören Ali İhsan Özgür sonunda kafasına vurulan sert bir cisimle öldürüldü ve cesedi bir battaniyeye sarılarak, önceden kaçırıldığı öğrenilen Anadol marka bir otomobile kondu.

Otomobil daha sonra Kızıltoprak'ta Fenerbahçe'nin antrenman alanı civarında terkedildi ve Özgür'ün cesedi 22 Kasım günü bulundu.

Ali İhsan Özgür'ün öldürülmesini planlayan ve cinayeti bizzat yöneten, işkenceyi yürüten Kazım Ayaydın, MHP İstanbul İl Gençlik Kolları Başkanı ve İstanbul'daki en önemli faşist liderlerden biri olarak tanınıyor. İstanbul Üniversitesi önünde sekiz ilerici gencin ölümü ile sonuçlanan 16 Mart katliamının sorumlusu olarak bir süre gözaltına alındı ancak delil yetersizliğinden serbest bırakıldı. Daha sonra Profesör Bedri Karafakıoğlu'nun da katili olarak gözaltına alınan Kazım Ayaydın bu soruşturmadan da kanıt yetersizliği dolayısıyla sıyrılmasını bildi.

Kesin olmayan bilgilere göre Ayaydın'ın çeşitli gözaltına alınmalarında kendisine, 1. MC Hükümetinde Ticaret Bakanı olan MHP Milletvekili Agah Oktay Güner yardımcı oldu.

Karafakıoğlu cinayetinden sonra gözaltına alınıp bırakılan faşist lider Kazım Ayaydın'ın bu olaydan sonra düzenlediği bir basın toplantısında «bize suç yükleyenler asıl suçlulardır» diye konuşması dikkati çekmişti.

ÖTEKİ KATİL KİM?

Cinayetin işlenmesinde kılavuz olarak görev yapan Gürsel Başdemir Manisalı'dır. Başdemir, önceleri faşist bir militan olduğunu ustalıkla gizlemiş ve ilerici gençlerden birinin aile dostlarının oğlu olmasından yararlanarak, onların kaldığı evde bir süre konuk kalmayı başarmıştı.

O dönemde de faşist eğilimli olduğu bilinen ancak militan olduğu kesinlikle anlaşılamayan Gürsel Başdemir daha sonra da aktif bir militan olarak çeşitli faşist terör olaylarında görev aldı. Aynı zamanda Beyazıt'ta faşistlerin üssü olan Küllük Kahvehanesinde de silahlı nöbetçi olarak beklediği görüldü. Manisa'ya gittiği zamanlar İGD üyesi gençlere silah çeken ve Manisa'daki çeşitli terör olaylarına karışan Başdemir, deşifre olduktan sonra ilericilerle tüm ilişkisini de kesti.

Katillerden Kazım Ayaydın'ın İstanbul Hukuk Fakültesine öğrenci olarak kayıtlı olduğu ancak öğrencilikle ilişkisi bulunmadığı, Başdemir'in ise Veteriner Fakültesi öğrencisi olarak Fen Fakültesi'nde «FKB» eğitimi gördüğü öğrenildi.

ECEVİT'İN DEMECİ

Öteyandan Başbakan Bülent Ecevit de Ali İhsan Özgür arkadaşımızın katillerinin yakalanması ile ilgili olarak görüşlerini soran Politika muhabirine cinayetlerin sorumlularının ele geçirilmesinin şiddet eylemlerin de caydırıcılığı getirdiğini» söyledi.

Başbakan Ecevit, Ramazan ayının başlaması nedeniyle Diyanet İşleri Başkanlığına yaptığı ziyaretten sonra bir gazeteci, Abdi İpekçi'nin katilinin de silahı MHP'ye bıraktığını açıkladığını hatırlattı, gazetemiz Yazışleri Müdürü Ali İhsan Özgür'ün katillerinin MHP'li olduklarının saptandığını belirtti ve konuyla ilgili görüşünü sordu. Ecevit, polisin son günlerde başarılı bir çalışma gösterdiğini söyledi. Cinayetlerin sorumlularının yakalanmalarının her ne kadar ölümlerin bıraktığı etkiyi ortadan kaldırmasa da bu tür eylemlerde caydırıcılığı getirdiğini belirten Ecevit, bu başarıların devam edeceğine inandığını sözlerine ekledi.

TÜRKLER'İN MESAJI

Bu arada Maden-İş Sendikası Genel Başkanı ve Politika Gazetesi'nin en büyük hissedarı olan Maden-İş adına sahibi Kemal Türkler de bir açıklama yaptı. Türkler'in açıklaması aynen şöyle:

«Sendikamızın bazı kardeş sendikalarla birlikte sahibi olduğu Politika Gazetesinin Yazışleri Müdürlerinden Ali İhsan Özgür geçtiğimiz yıl kaçırılarak hunharca işkencelerden sonra öldürülmüştü. Bugün MHP adlı faşist kuruluşun İstanbul Gençlik Kolu Başkanı Kazım Ayaydın'ın, Ali İhsan arkadaşımızın katili olarak yakalandığı açıklanmıştır.

Bu durum, MHP adlı kuruluşun tüm cinayet ve saldırıların başsorumlusu olduğu gerçeğini en kör gözlere bile sokacak kadar açık bir şekilde göstermektedir. Kısa bir süre önce bir gazetecinin, Abdi İpekçi'nin katilinin de MHP ile bağlı olduğu ortaya çıkmıştı. Faşist harekete bağlı MİSK adlı kuruluşun bir anarşi ve terör yuvası olduğu, MHP'ye bağlı Çelik-İş adlı sendikanın yöneticilerinin Demir-Çelik Fabrikasının müdürlerini ve sendikamız yöneticilerini öldürtmek için paralı katiller tuttuğu, belgeleriyle kanıtlanmıştır. Öte yandan, MHP ve yan kuruluşları cinayetlerini aralıksız sürdürmekte, kendi aralarından ayrılanları bile öldürmektedirler.

MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması Türkeş'in tutuklanması istemi bugün halkımızın birincil istemidir. Kimi yetkililerin bu istemi gözardı etmesi, faşist cinayetlerin sürmesine olanak tanımaktan başka bir işe yaramamaktadır. Faşist tehlikeyi safdışı etmenin demokrasiyi güçlendirmenin koşulları mevcuttur. Bu koşulları değerlendirmedeki her gecikme buna neden olanlara büyük tarihsel sorumluluklar yükleyecektir.

Türkiye halkının en diri kesimlerinden biri olan sendikamızın 90 bin üyesi ve 10 binlerce Politika okuru adına hükümete ve tüm yetkililere belirtmek isteriz ki, faşist odakların dağıtılması ve MHP ve yan kuruluşlarının kapatılması, katillerin cezalandırılması ve bizzat Başbakanın belirttiği gibi MHP'nin ardındaki sömürü çevrelerinin üzerine yürünmesi yolunda atılacak her adımın sonuna kadar yanında olacağız. Şu da unutulmasın ki, işçi sınıfımız ve tüm ilerici güçler bugün milyonların istemi durumuna gelmiş olan bu talepler gerçekleşinceye kadar antifaşist savaşımlarını her türlü engele karşı yürüteceklerdir.

Ali İhsan Özgür'ün ve yitirdiğimiz tüm kardeşlerimizin anısı böylece yaşatılacaktır.»

TÜRKEŞ YURT DIŞINA ÇIKTI

MHP Genel Başkanı Türkeş'in bir hafta kadar önce ve çok gizli bir şekilde eşi ve 2 çocuğuyla birlikte gittiği öğrenildi. MHP yetkilileri Türkeş'in tedavi ve dinlenmek için Federal Almanya'ya gittiğini öne sürerken, Türkeş'in Türkiye'deki son gelişmelerle ilgili olarak çeşitli Avrupa kentlerinde görüşmeler yapacağı belirtiliyor.

Ankara politika kulislerinde söylendiğine göre MHP Genel Başkanı Türkeş, İpekçi'nin katilinin MHP ile yakınlığının saptanması, MİSK binasında bomba yapılırken patlaması olaylarının açığa çıkmasının hemen ardından «çok gizli» şekilde Ankara'dan ayrıldı. Türkeş'in Ankara'dan ayrılmasından MHP yöneticilerinden çok azının haberi oldu. MHP Genel Başkanı, karısı ve iki çocuğu ile birlikte Ankara'dan doğruca Federal Almanya'nın Frankfurt kentine gitti.

NİÇİN GİZLİ ÇIKMIŞ?

Türkeş'in sağlık kontrolü ve bir süre dinlenmek için Türkiye'den ayrıldığını belirten MHP çevreleri, genel başkanlarının yurt dışına çıkarken çok gizli davranmasını gerekçe olarak yurt dışında yapılan aleyhte gösterileri gösteriyorlar. Türkeş'in ne zaman geri döneceği ise hiç kimse tarafından bilinmiyor. Bu nedenle de MHP'de Genel Başkanvekilliği kurumu olmamasına karşın Genel Başkan Yardımcısı Sadi Somuncuoğlu, genel başkan vekilliği sıfatını kullanmaya başladı.

MHP, ECEVİT'E TELGRAF ÇEKTİ

MHP Başkanlık Divanının, Genel Başkan Yardımcısı ve Genel Başkanvekili Sadi Somuncuoğlu yönetiminde yaptığı toplantıda, CHP Genel Başkanı ve Başbakan Bülent Ecevit'e bir telgraf çekmeyi kararlaştırdığı bildirildi.

Parti Genel Merkezinden dün açıklanan telgraf metninde, "'Başbakan'ın, MHP'ni siyasal bir rakip olmaktan ziyade, düşman olarak takdim edegeldiği" öne sürüldü.

Bursa'da adam öldürmekten

(Baştarafı I Sayfa'da) 1979 günü Bursa'da Çınar Caddesinde Efes Pastanesini ideolojik nedenle kurşunladıkları öğrenilmiştir. Aynı sanıkların 1 Nisan 1979 tarihinde HP lokalini, 1 Haziran 1979 tarihinde de Kemerçeşme'de Ali Turan'a ait bakkal dükkanını, 3 Şubat 1979 günü yine Kemerçeşme'de CHP lokalini kurşunladıkları anlaşılmıştır. Bu arada sanıklardan İsmail Ak'ın daha önce yakalanan ve tutuklanan İsmail Çalışır adlı arkadaşı ile birlikte 21 Haziran 1979 günü Kemerçeşme Mahallesi Semt Sakinleri Yaşatma Derneğini kurşunlayarak iki kişinin yaralanmasına yol açtıkları saptanmıştır.

Artvin'e bağlı Şavşat ilçesinde düzenlenen "faşist baskıları protesto" mitinginden sonra meydana gelen olaylarda ölenlerin sayısı 6'ya yükseldi.

"Devrimci Yol" ve "Halkın Kurtuluşu" adlı grupların daha önceden izin alarak düzenlediği mitingden sonra, jandarma birliklerinin mitinge katılanları araması üzerine çıktığı bildirilen tartışma giderek büyüdü ve jandarma birlikleriyle göstericiler arasında çıkan çatışmada 1 kişi ölmüştü.

Daha sonra gelişen olaylarda ölü sayısı 6'ya yükseldi. Ölenlerin üçünün kimliği saptandı. Bunlar Atanur Şahin (öğrenci), Eşref Koca (TÖB-DER üyesi öğretmen) ve Adil Bilir (zabıta memuru). Çatışmada ölen diğer kişilerin kimliği saptanamadı. 30 civarındaki yaralının 12'sinin jandarma olduğu, Tuncay Erdikbaş adlı jandarma yüzbaşısının da yaralandığı saptandı. Öte yandan olaylar üzerine temel atmak üzere dün Artvin'e gitmesi programlanan Orman Bakanı Vecdi İlhan, programını Giresun'da iptal ederek Ankara'ya döndü.

TÖB-DER'İN AÇIKLAMASI

Şavşat olaylarıyla ilgili olarak TÖB-DER Genel Merkezi dün bir açıklama yaptı. Açıklamada şöyle denildi:

"23 Temmuz günü Artvin'in Şavşat ilçesinde bütün yasal gerekleri yerine getirilerek düzenlenen bir mitingde görevliler ateş açmış ve aralarında bir TÖB-DER üyesinin de bulunduğu dört kişi öldürülmüştür. Mitinge katılanların güvenliklerini korumakla görevli olması gerekenler, mitingin dağılması sırasında kitlenin üzerine ateş açarak, savunmasız insanların ölümüne yolaçmışlardır. Görevlilere halka ateş açma emrini kim vermiştir? Yasal bir mitinge katılan yüzlerce insanın üzerine ateş açılması olayı çok ciddi ve vahim bir gelişmedir.

Miting sonrası Şavşat'da terör estiren görevliler, bu arada Şavşat şubemizi de kurşun yağmuruna tutmuşlardır. Mitingde hiçbir olay çıkmadığı ve miting belirtilen saatte sona erdiği halde, çatışma çıktığı iddiasıyla kamuoyunu aldatmaya kalkanlar, Şavşat'da kitle katliamına yöneldiklerini gizlemeğe çalışmaktadırlar.

Şavşat sokaklarında "Ben MHP'liyim" diye bağıra-çağıra dolaşan ve halka gözdağı veren bir yüzbaşının ilçeden nakledilmesinden hemen sonra böyle bir katliamın düzenlenmesi tesadüfi değildir.

Egemen sınıflar, Türkiye'nin dört bir yanında, Şavşat'ta da emekçilerinin uyanmasından ürkmüştür. Dört kişinin ölümüyle sonuçlanan olay, işte bu korkunun ürünüdür. Bu olay, doğrudan doğruya halka yönelen, işçilerin, köylülerin, öğretmenlerin mücadelesini kanla bastırmaya yönelen bir saldırıdır.

Üyemiz Eşref Koca ile halktan üç kişinin ölümüne, şubemizin kurşun yağmuruna tutulmasına sebep olan görevlilerden Şavşat katliamının hesabı yasalar önünde sorulmalıdır."

ESKİŞEHİR'DE

Eskişehir AP il binasında önceki gün bir patlama oldu. Patlamada binada görevli bulunan Mahmut Durmuş adlı bir kişi yaralandı. Eskişehir Valisi Nazif Demiröz, binanın çöp kutusundaki patlayıcı madde parçaları üzerinde incelemeler yapıldığını ve çıkan sonuçlara göre, patlayıcı maddenin Mahmut Durmuş tarafından imal edilirken patladığı yönünde kuşkular bulunduğunu açıkladı. Öte yandan patlamada yaralanan kişinin AP il binasının altındaki demirci dükkanında ve evinde yapılan aramalarda 10 adet av tüfeği ve çok sayıda mermi bulundu. Patlamayla ilgili olarak soruşturmayı derinleştiren Emniyet yetkilileri olayla ilgisi bulunduğu gerekçesiyle AP eski İl Gençlik Kolu Başkanını gözaltına aldılar. Eskişehir Emniyet Müdürü'nün patlamayla ilgili olarak bir basın toplantısı yaparak açıklamada bulunacağı bildirildi.

İSTANBUL'DA

Beşiktaş Barbaros Bulvarında bulunan Deva Holding işyerine dün saat 12.00 sıralarında gelen 10 kişilik bir grup personeli üst katta toplayarak ellerini ve ayaklarını bağladılar. Daha sonra işyerinin üçüncü katının penceresine "Hayat pahalılığının sorumlusu tekellerdir" yazılı ve Dev-Sol imzalı bir pano asıldı. Pano asıldıktan sonra aynı kişilerce binanın girişine konan bir bomba saat 12.45'te patladı. Patlamada ölen ya da yaralanan olmadı. Çevrede bulunan binaların camlarının kırıldığı bildirildi.

GAZİANTEP'TE

Gaziantep cezaevinde ilerici hükümlü ve tutukluların önceki gün saat 13.00'te başlattıkları eylemin bugün de devam ettiği bildirildi.

Cumhuriyet Savcısı Bekir Sami Daçe, eyleme adi suçtan cezaevi'nde bulunan 600 dolayındaki hükümlü ve tutuklunun da katıldığını, olaylar sırasında 3 kişinin yaralandığını, tedavi için devlet hastanesine kaldırıldığını söyledi.

Gaziantep Cumhuriyet Savcısı Daçe, cezaevi dışında alınan güvenlik önlemlerinin daha da arttırıldığını, tutuklularla diyalog kurulmaya çalışıldığını belirtti.

Edinilen bilgiye göre, tutuklular Gaziantep cezaevi yöneticilerinden bir kısmının görevden alınmasını, hükümlü ve tutuklu komandoların koğuşlarının değiştirilmesini, ziyaretçilerle daha rahat görüşme olanağı sağlanmasını istiyorlar.

TÖB-DER Genel Başkanı Gültekin Gazioğlu Genel Başkan Yardımcısı Ayhan Kutlay ve İsmet Yalçınkaya, Genel Sekreter Kemal Uzun, Genel Sekreter Yardımcısı Öner Yağcı, Yönetim Kurulu Üyeleri Bayram Ayaz, Abdullah Gülbudak, Ali Rıza Aydın, İbrahim Sevimli, Tekin Üstün, Ömer Arslan ile Ankara Şubesi Başkanı Seyfettin Bircan, Yönetim Kurulu Üyeleri İsmail Akçay, Filiz Akçay, Durmuş Ali Solak, Burhanettin Biber'in duruşmada suçsuz oldukları belirtildi. Kararda 21.2.1979 günü dernek binasında yapılan aramada bulundurulması suç teşkil eden herhangi bir silah, araç, gereç ve eşya elde edilmediği belirtildi. Duruşmada dernekte memur olarak çalışan Leyla Akbaş'ın masasında çıkan sıkıyönetimce yasaklanmış Roja Velat adlı dergi nedeniyle üç ay hapsine, ancak cezanın ertelenmesine karar verildi.

Can güvenliği

(Baştarafı 1. Sayfa'da) Bugün tüm Türkiye emekçi halkı, demokrasi güçleri, tek bir ağız, tek bir yumruk olarak, "Can güvenliği için MHP kapatılsın, faşist yuvalar dağıtılsın" diye haykırıyor. Daha ne kadar beklenecek?

İSTANBUL DENİZ TEKNİK SATIN ALMA KOMİSYON BAŞKANLIĞINDAN

Dz. Birlikleri ihtiyacı için aşağıda cinsi, miktarı muhammen bedeli ve geçici teminat miktarı belirtilen maddeler hizalarında gösterilen tarihlerde KAPALI ZARF usulü ile alınacaktır.

Teklif mektuplarının ihale saatinden bir saat evvel Komisyona verilmesi şarttır. Postada vaki gecikmeler kabul edilmez.

Şartnamesi ANKARA ve İZMİR Levazım Amirliklerinde ve Komisyonumuzda mesai saatleri dahilinde görülebilir.

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminatı	İhale Ta.	Saati
Sıhhi tesisat malzemesi	120 Kalem	1.938.148.50 TL.	58.145.00 TL.	20.8.1979 Pt.	10.30
Don yağlı pamuk salmastra	9 Kalem	3.748.500.00 TL.	112.455.00 TL.	20.8.1979 Pt.	11.00
Bando enstrümanı	24 Kalem	1.464.500.00 TL.	43.935.00 TL.	20.8.1979 Pt.	11.15
Emaye bobin teli ve krom nikel tel	15 Kalem	1.087.500.00 TL.	32.625.00 TL.	20.8.1979 Pt.	11.30
Muhtelif tulumba ve hava kompresörü	4 Kalem	2.083.125.00 TL.	62.494.00 TL.	21.8.1979 Sa.	10.30
Kamyona kasa imali ve montesi	4 Kalem	2.296.666.63 TL.	68.900.00 TL.	21.8.1979 Sa.	11.00
Sicim ve muhtelif malzeme	6 Kalem	1.423.264.00 TL.	42.698.00 TL.	21.8.1979 Sa.	11.15
Motorlu ve kollu et kıyma makinası	5 Kalem	2.898.000.00 TL.	86.940.00 TL.	21.8.1979 Sa.	11.30
Heybeliada Deniz Lisesi çatı katı tadilatı ve iskele ikmal inşaatı işi.		2.142.435.45 TL.	64.274.00 TL.	21.8.1979 Sa.	11.45

(Basın: 18248) — 1865

Politika
SAVAŞSIZ SOMURUSUZ BIR DUNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ... ... KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü ... ... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel.: 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 36 — Teleks: 42 486 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K.: 5 No: 510 Konak Telefon: 13 69 61
- Dizgi: ... ... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı: ... ...Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtımı: ... ... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun, 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL., 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık 200 DM., 6 Aylık: 100 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 120 Dolar.

Türk-İş 24 Temmuz'u işverenlerin çiçeği ile süslü salonda kutladı

● Kapalı salonda 250 kişinin katıldığı törene Başbakan ve bazı bakanlar da gitti

Ankara (Politika) — Türk-İş yetkilileri bazı bakanlar ve 200 kadar davetlinin katılmasıyla Türk-İş'in işçi bayramı dün Ankara'da Türk-İş'in kapalı salonunda kutlandı. Kutlamanın yapıldığı salonun en baş köşesine konan Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonunun büyük çiçeği dikkati çekiyordu.

Başbakan Bülent Ecevit, Türk-İş'in bayramı ile ilgili olarak yaptığı konuşmada bu bayramın «ulusal işçi bayramı» olduğunu iddia etti. Bu bayramın kutlanmasına neden olarak da işçilerin kansız biçimde 274 ve 275 sayılı yasaların çıkması ile bazı haklara sahip olmalarını gösterdi.

Törene katılan bütün konuklara birer şilt dağıtılan kutlamada konuşan Başbakan Ecevit özetle şunları söyledi:

«24 Temmuz üç mutlu günün yıldönümüdür. Lozan barışı, sansürün kalkması, demokratik işçi haklarının sağlanması. Ulusal işçi bayramının kutlanmasında iki temel neden var. Demokratik işçi haklarına kavuşmuş olmak ve bu hakların kansız olarak elde edilmesi. Türk işçi sınıfının kansız şekilde sahip olduğu haklara başka ülkelerin insanları kan ve ıstırap çekerek sahip oldular.

Ekonomik sıkıntıdan sorumlu işçiler değildir. İşçi hakları değildir? Ekonomik bunalımın başlıca nedeni aşırı kâr hırsı ve dışarıya bağımlı sanayie yönelmektir. Buna karşın KİT'ler bugüne kadar büyük bir sorumsuzlukla kullanılmış, siyasi müdahalelerle karşılaşmışlardır. Demokratik işçi haklarının kullanıldığı her ülke ekonomiye itici güç olmuştur. Ancak sermaye gücü ile devlete yön vermek isteyenler işçi haklarına karşıçıkarlar.»

Başbakan Bülent Ecevit'in Başbakan Yardımcısı Faruk Sükan, Maliye, İşletme, Gümrük ve Tekel, Çalışma, Gıda Tarım Hayvancılık ve Sosyal Güvenlik Bakanlarıyla birlikte katıldığı törende ayrıca Turhan Feyzioğlu da hazır bulundu.

24 Temmuz'un işçi bayramı olarak kutlanması kınandı

Haber Merkezi — Dünyada «işçi bayramı» 1 Mayıs'ta kutlanırken, Türk-İş'in 24 Temmuz'u bayram olarak kabul edip Ankara'da kutlaması tepkilere yolaçtı. DİSK, Maden-İş Sendikası, Bank-Sen, Türkiye İşçi Partisi, Türkiye Gazeteciler Sendikası açıklamalar yaparak Türk-İş'in tutumunu kınadılar ve 1 Mayıs'ın işçi bayramı olması gerçeğinin değiştirilemeyeceğini belirttiler.

DİSK'İN AÇIKLAMASI

DİSK Genel Başkanvekili Rıza Güven, işçi bayramını 24 Temmuz'da kutlayanların sınıf uzlaşmacıları olduğunu belirterek, Türk-İş'in Amerikan sendikacılığının dümen suyunda gittiğini söyledi.

MADEN-İŞ'İN AÇIKLAMASI

Maden-İş Sendikası Genel Başkanvekili Murat Tokmak, gazetemize verdiği demeçte 24 Temmuz'u işçi bayramı olarak kutlayanların işçi sınıfı hareketi içine uzlaşmacılığı sokmak isteyenler olduğunu söyledi. Tokmak, demecinde şunları söyledi:

«24 Temmuz işçi sınıfının değil, olsa olsa işçi sınıfı hareketi içine uzlaşmacılığı ve reformizmi sokmak isteyenlerin bayramı olabilir. İş yasasında, sendikalar grev ve toplusözleşme yasasında onca antidemokratik hüküm varken, demokratik bir iş yasası için savaşım vermek yerine 24 Temmuz'u bayram diye kutlamak işçi sınıfının ne geleneğine ne de savaşım ilkelerine uyar. İşçi sınıfımızın bir tane bayramı vardır, o da 1 Mayıs'tır.

1 Mayıs geleneğini zayıflatmak için böylesi sahte bayramlar uyduranların çabalarına en iyi yanıtı, her yıl 1 Mayıs'ta alanları dolduran yüzbinler veriyor.»

TİP'İN GÖRÜŞLERİ:

Türkiye İşçi Partisi Başkanlık Kurulu üyesi Can Açıkgöz açıklamasında «24 Temmuz'un bayram olarak kutlanmak istemesi yutturmacadır» dedi. Açıkgöz, görüşlerini şöyle açıkladı:

«24 Temmuz'da «işçilere ileri demokratik haklar verildiği» de bir başka yutturmacadır. İlkin, ortada alınan haklar vardır, bunlar verilmemiştir. İşçi sınıfımızın yıllardır yürüttüğü mücadeleler sonucu burjuvaziye kabul ettirilen haklar vardır. İkincisi, burjuva iktidarları bu hakları tanımak zorunda kalırlarken bile, çeşitli sınırlamalar koymak için sonuna kadar direnmişler ve bunda kısmen de başarılı olmuşlardır. Grev hakkını tanırken burjuvaziye lokavtı armağan etmişlerdir. Demokratik hak ve özgürlüklere aykırı lokavtı yasalara geçirmişlerdir.

BANK-SEN'İN AÇIKLAMASI:

Bank-Sen Genel Başkanı Metin Denizmen de verdiği demeçte, «İşçi sınıfının tüm kazanımları kendi yiğit mücadelesinin ürünüdür ve 1 Mayıs İşçi Bayramı mutlaka yasallaşacaktır» dedi. Denizmen, sarı sendikacıların 24 Temmuz'un işçi bayramı olmasında ısrar etmelerinin nedeninin Türkiye işçi sınıfını, proletaryanın uluslararası dayanışmasından koparmak ve sonlarını geciktirmek olduğunu söyledi. Denizmen şöyle devam etti:

«Sahte işçi bayramlarına alkış tutanlar, 24 Temmuzun aynı zamanda işçinin kapı önüne bırakılması demek olan Lokavt'ın, grev hakkına çeşitli kısıtlamalar getiren hükümlerin de yasalaştığı gün olduğunu bilmiyorlar mı?

Onlar bilseler de bilmeseler de işçi sınıfımız, iş güvencesini sağlamak, sendika seçme özgürlüğü referandumu yasallaştırmak, grev hakkına getirilen tüm kısıtlamaları kaldırmak için, demokratik hak ve özgürlükleri genişletmek için verdiği savaşımı mutlaka kazanacaktır. Ve yakın bir gelecekte, uzlaşmacılar da, burjuvazi tarafından kabullenilmek zorunda kalacak olan yasal işçi bayramını 1 Mayıs İşçi Sınıfının Uluslararası Birlik, Savaşım ve Dayanışma Günü'nü benimsemekten başka yol bulamayacaklardır.

TGS ANKARA ŞUBESİNİN AÇIKLAMASI

TGS Ankara Şubesi de bir açıklama yaparak şu görüşleri savundu:

«İşçi Bayramı» olarak anılan bu günün gerçek işçi bayramı olmadığı görüşünü taşıdığımızı duyuruyoruz. İşçiler bayramlarını coşkulu ve görkemli bir biçimde 24 Temmuz'da değil, bir başka günde kutlamaktadırlar. Bu nedenle işçi bayramının 1 Mayıs olarak tanınmasını ve kutlanmasını, bu yasanın meclislerden çıkmasını istiyoruz.»

Benzin darlığının turizmi olumsuz etkilediği belirtildi

İzmir (AA) — Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, 1979 yılında büyük ölçüde hissedilen benzin darlığının, turizm sektörünü olumsuz yönde etkilediğini söyledi.

Coşkun, «Bu nedenle, turizm geliri açısından geçen yılki net 182 milyon dolarlık seviyeyi korumamız bile büyük başarı sayılmalıdır» dedi.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Alev Coşkun, Vilayette gazetecilerle yaptığı görüşme sırasında benzin konusunda özellikle turistlere daha fazla kolaylık sağlayacak etkin önlemler alınacağını, bu konuda önümüzdeki günlerde açıklama yapılacağını da söyledi.

Turizm ve Tanıtma Bakanı Coşkun, ülkeye daha çok sayıda turist gelimini sağlamak için havaalanı sayısını arttırmanın kaçınılmaz olduğunu da belirtti. «Bu alandaki en büyük rakiplerimiz İspanya'da 15, Yugoslavya'da 17, Yunanistan'da 17 havaalanı bulunmaktadır. Bizde ise alan sayısı sadece 4'tür. Turist uçaktan indikten en çok 1 saat sonra konaklayacağı yere varmak istemektedir Bu ise, daha yaygın hava ulaşımı ile mümkündür.

● Her köşe başında boy gösteren, göbek atan ayılar arap turistlerin büyük ilgisini çekiyor

Turist sayısında önemli düşüş var

Mehmet BARAK

Bu yıl Türkiye'yi ziyaret eden yabancı turist sayısında büyük düşüş var. Bölge turizm müdürlüklerinden edinilen bilgilere göre, Alanya, Antalya, Pamukkale, Nevşehir Peri bacaları ve İzmir'deki turistik oteller yüzde 25 kapasiteyle çalışıyor. Bu otellerdeki yatakların sadece dörtte biri dolmuş durumda. Özel araçları, a yurda giriş yapan turist sayısı son derece az.

Turizm Bakanlığına bağlı olarak çalışan TURBAN, turist getirmek konusunda Avusturya İşçi Sendikaları Konfederasyonu ile anlaştı. TURBAN, diğer özel turizm acentalarına oranla daha ucuz ve daha güvenilir.

Türkiye'deki turist sayısındaki azalmaya akaryakıt sıkıntısının olumsuz etkisinin neden olduğu söyleniyor. Bazı turizm şirketlerinin, daha önceden saptanan gezi programına aykırı hareket ederek, "ekstra" gezilerle fazla ücret talebinde bulunmalarının da ülkemize gelen turist sayısında önemli ölçüde düşüşe yol açtığı bildiriliyor.

1908'de "resmen kaldırılmıştı,,

71 YILDIR GİZLİ SANSÜR SÜRÜYOR

● TGS İzmir Şubesi: «Sansürün kaldırılışının 71. yılında Politika Gazetesine gizli sansür uygulanıyor.

Haber Merkezi — Basından sansürün kaldırılışının 71'inci yıldönümünde çeşitli basın kuruluşları yaptıkları ayrı ayrı açıklamalarda gizli sansürün sürdüğü belirtildi. Bu arada TGS İzmir Şubesi açıklamasında gazetemize uygulanan gizli sansüre değindi.

TGS Genel Başkanı Kurtböke, basında sansürün kaldırılmasının 71'inci, sendikalar, grev ve lokavt yasalarının yürürlüğe girişinin 16'ıncı yıldönümü dolayısiyle verdiği demeçte, «Basın özgürlüğü olmayan yerde özgürlüğün olduğunu savunabilmek olanaksızdır» dedi.

TGS Genel Başkanı Oktay Kurtböge sansürün kaldırılmasında ve sendikal hakların alınmasında en aktif rolü basın emekçilerinin oynadığına dikkati çekerek şunları söyledi:

«İnsanlık tarihinde sömürüye karşı direniş, özgürlük savaşımıyla eşanlamlıdır. Bu toplumsal gerçeği kuşkusuz yalnız insanlık tarihinde değil, ulusal geçmişimizde de görüyoruz. İkinci Abdülhamit sansürünün kaldırılması ile sendikal hakların yasalaşmasının takvim yapraklarında aynı güne rastlaması, bu bakımdan Türk halkının bilincine yazılmıştır.

Basında sansürün basın emekçilerinin direnişleriyle kaldırılması, tarihimizde özgürlük yolunda atılmış bir adımdır. İnsan özgürlüğü, insanın fikir ve kol emeğini her türlü sömürüden ve baskıdan uzak bir biçimde değerlendirebilmesi demektir. Basın özgürlüğü olmayan yerde özgürlüğün bulunduğunu savunabilmek olanaksızdır. Sansürün kaldırılması uzun ve çetin savaşımlarla 24 Temmuz 1908'de gerçekleşebilmiştir. Bu karar o zamanki toplumumuz için çok önemli bir aşamayı simgeliyor. 274-275 sayılı yasalarla sendikal haklar ve grevli toplusözleşmeli hakların alınması da yine aynı kapsam içinde değerlendirmektedir. 27 Mayıs Devrimi ile yürürlüğe giren 1961 Anayasası, sendikal hakları düzenleyen yasaların hazırlanmasını öngörüyordu. Bu anayasal hakkın uygulamaya geçilmesi 24 Temmuz 1963'de benimsenen 274 ve 275 sayılı yasalarla gerçekleşmiş, işlerlik kazanmıştır.»

Türkiye Gazeteciler Sendikası Ankara Şubesi basında sansürün kaldırılışının 71. yılında yayınladığı bildiride basın emekçilerinin bir bütün olduğuna dikkat çekerek, "fikir işçisi" - "teknik işçi" gibi ayrımların son verilmesi için yeni düzenlemelere gidilmesini istedi. TGS Ankara şubesinin açıklamasında şu görüşlere yer verildi:

"Gizli sansürün bir nedeni olan Türk Ceza Yasasındaki 141 ve 142'inci maddelerin kaldırılmasını,

— Gizli sansürün bir başka nedeni olan özel ilanların da, devlet ilanları gibi gazetelere tek elden dağıtılmasını,

Eskiyen, günümüz koşullarına uymayan basın yasasının değiştirilmesini,

Bu değişiklik yapılırken özellikle "tazminatlarla" ilgili 17 nci ve günümüzde "tekzip yazarları" üreten 19 ncu maddelerin daha gerçekçi bir biçimde ele alınmasından yana olduğumuz görüşümüzü yeniliyoruz."

TGS İZMİR ŞUBESİ

Türkiye Gazeteciler Sendikası İzmir Şubesi Başkanı Oğuzhan Kavaklı, "Sansürün kaldırılışının 71. yılında Politika gazetesine gizli sansür uygulanıyor" dedi. Bilindiği gibi gazetemizin kağıt ihtiyacı SEKA Genel Müdürlüğünce karşılanmamıştı.

Sansürün kaldırılışının 71. yıldönümü nedeniyle TGS İzmir Şubesince bir konferans düzenlendi. Ege Üniversitesi Hukuk Fakültesi Gazetecilik ve Halkla İlişkiler Yüksek Okulu Müdürü Doç. Dr. Özkan Tikveş, konuyla ilgili olarak bir konferans verdi.

Konferanstan sonra açış konuşmasını yapan İzmir Türkiye Gazeteciler Sendikası Şube Sekreteri Oğuzhan Kavaklı, "Sansürün kaldırılışının yıldönümünde Politika gazetesinin gizli sansüre uğradığını bildirerek, "İçimiz acıyla burkuluyor" dedi.

Güvenlik Kurulu bugün İstanbul'da toplanacak

Ankara (ANKA) — Milli Güvenlik Kurulu bugün İstanbul'da tarihi Yıldız Sarayında Cumhurbaşkanı Fahri Korutürk'ün başkanlığında toplanacak.

Toplantıya katılmak üzere Başbakan Bülent Ecevit ile ilgili bakanlar dün akşam askeri bir uçakla İstanbul'a geldiler. Başbakan Ecevit ve Milli Güvenlik Kurulu toplantısına katılacak bakanların 27 Temmuz tarihinde Yıldız Harp Akademisi mezunlar gününe katıldıktan sonra Ankara'ya dönecekleri öğrenildi.

Öteyandan, Yüksek Askeri Şura'nın da 2-6 Ağustos tarihleri arasında toplanacağı bildiriliyor. Yüksek Askeri Şura toplantısında silahlı kuvvetler içindeki terfiler konusunun ele alınacağı belirtiliyor.

TRT TV — Program·Haber·Eleştiri

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

05.05 Türküler, Şarkılar, Oyun Havaları
07.40 Sabahtan Sabaha
09.02 Kadın Dünyası
10.01 Arkası Yarın
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.01 Çocuk Bahçesi
18.16 Laf Lafı Açar
23.00 Haberler

TRT - 2

09.00 Olayların İçinden
10.30 Uluslar ve Biz
11.40 Yaşayan Hukuk
12.40 Yörelerimiz, Ezgilerimiz
13.30 Olayların İçinden
16.20 Arkası Yarın
17.00 Büyük Eserler
21.00 Radyo Tiyatrosu

TRT - 3

07.02 Güne Başlarken
10.00 Senfonik Müzik
12.06 Sizin İçin seçtiklerimiz
20.30 Caz Ustaları
22.06 Gecenin Getirdikleri

TV'ye göre ilerici kadınların yürüyüşü «haber» değil miydi?

TV'de Haberleri izliyoruz. Günlük gazetelerde boy boy fotoğraflarla iki koldan Ankara'ya yürüyüşe geçip haklı istemlerini yöneticilere getirmek üzere ilerici kadınlarımızın haberleri yer alıyor. Yine satışta başta giden gazetelerin bir çok fıkra yazarı bu konuyu alıp tartışıyorlar. Kadınların kurduğu bir dernek, getirdikleri önerilerle etkinlik kazanmış, kadınımızı bilinçlendirme yolunda önemli adımlar atmış, yollar almış en örgütlü kadın derneği İKD, 28 Nisan günü hiçbir gerekçe gösterilmeden kapatıldı. TV'de haberleri izliyorum. Görüntü bekliyoruz. Kadınlarımız nasıl yürüdü? Fotoğraflarda yer alan kadınlarımız gösterilir miydi? Görmek istiyoruz. İlk kez Türkiye'de kadınlar örgütlü bir biçimde yasalara uymayan uygulamaya karşı yürüyorlar. Sloganlarını duymak istiyoruz. Taşıdıkları pankartlarda istemlerini görmek istiyoruz. Bekliyoruz ilk gece İzmir'de yürüyüşün başlangıcını vermiyor. İkinci gece yine bekliyoruz. İstanbul'dan çıkan kolu gösterir diye. Yine görüntü yok.

Yasalara uymayan bir uygulamayla kapatılan bir anayasal derneğin üyelerinin, onları destekleyenlerin ve istemlerini dile getiren binlerce kadınımızın yürüyüşünün yansız (!) TV Habercilerince gösterilmeye değer bulunmadığı anlaşılıyor.

Kuşkusuz, kadınlarımızın yöneticilerle konuştukları anda TRT haberleri kameralarıyla yine yansız (!) olarak bu görüşmeyi vermek zorunda kalacaklar. Ama bu yansız yayıncılar kadınlarımızı değil yine yöneticileri gösterecekler. Ya da onları göstermek için bu haberi verecekler.

Bu habercilikte «objektiflik» midir? Yansız habercilik anlayışına, yürüyen yüzlerce kadın olayını vermemek sığar mı? Hangi ülkede kadınlar yürümüştür de, televizyon ekranları böylesine bir olaya sessiz kalmıştır. Ve de televizyon ya da radyo bu sessiz davranışıyla hayatı yalanlayabilir mi?

TELEVİZYON PROGRAMI

19.00 HABERLER

19.05 Arı Maya

Çizgi dizi filmin bugün yayınlanacak olan bölümünde, arı ve karıncaları tuzağa düşürüp onları yemeyi planlayan canavarı bu kez Maya ve Willi rahat bırakmaz. Kokulu böcek de Willi'ye yardımcı olur.

19.30 Bir Konu Bir Konuk

Programda, bir polis eşi olan Mualla Coştan, Jülide Gülizar'la polislik mesleğinin sorunları ve polis ailelerinin sıkıntılarına ilişkin sorularını yanıtlıyor. Programı, Sağhan Dolu hazırladı.

20.01 İftara Doğru

Bu programda, Yunus Emre'nin «AŞKIN ALDI BENİ BENDEN» adlı şiirini Kerim Afşar okuyacak. Ankara Radyosu sanatçılarının çaldığı müzikler, doğadan görüntüler eşliğinde ekrana yansıyacak. Ayrıca, Hafız Demirhan Ünlü, Bakara Suresi 183-186 Ayetleri okuyacak. Türkçe açıklamayı ise; Mahmut Balcın yapacak. İftar duası, Nur Subaşının sesinden dinlenilecek. Programı, Asaf Demirbaş - Hüseyin Kanyılmaz - Oğuz Mutlucan ve Turgay Erdemgil ile Nurullah Karakaş birlikte hazırladılar.

20.16 Saz Eserleri

20.30 HABERLER

21.15 Gecemiz

Ramazan ayı süresince hergün yayınlanacak olan «GECEMİZ» adlı program tanıtılacak ve ayrıntıları özetlenecek. Ayrıca, Türk Halk Müziği sanatçısı İzzet Altınmeşe iki parçayla ekrana gelecek. Anılarla Söyleşi adlı bir programdan sonra, Sezen Aksu üç parça okuyacak. Müzeyyen Senar ise; AYRI DÜŞTÜM SEVDİĞİMDEN - PEK REVADIR SEVDİĞİM - A BENİM MOR ÇİÇEĞİM - MANİ OLUYOR HALİMİ - BE BAHÇEVAN BEN BAHÇEMİ - GÖZLERİN BİR İÇİM SU adlı parçalarıyla ekrana gelecek. Programı, Ayhan Önal, Namık Kasapbaşoğlu, Zafer Ası ve Faruk Üçok birlikte hazırladılar.

22.00 Tiyatro

Eskicinin Tazesi adlı bu oyun, 1979 sezonunda Devlet Tiyatroları sahnelerinde oynanan oyunlar arasından seçilmiş ve Altındağ Tiyatrosu sahnesinden naklen kaydedilmiştir. Bu oyun, Yaşlı Eskici (Erol Kardeşeci) ile çok genç karısı (Sermin Hürmeriç) arasındaki küçük tartışmalar, etrafdaki diğer kişiler tarafından istismar edilerek karı koca çevresinde büyük dedikodular oluşturulur. Bu dedikodular giderek gerçekten birbirini çok seven bu iki insanın ayrılmasına neden olur. Programı, Ünal Küpeli ile İlksen Bektaş birlikte hazırladı. Oynayanlar: Sermin Hürmeriç - Erol Kardeşeci - Süha Tuna - Meliha Aknar - Ayşe Akınsal - Günaydın Yaltrak - Tarık Ünlüoğlu - Orhan Aral - Gülgün Ok - Şükrü Üstün - Mefaret Atalay.

23.10 HABERLER

TV'de Yerli Sinema'da bugün de geçerli olan ağa sömürüsünü konu alan «Yazgı»yı izledik

TV'de Yerli Sinemada dün akşam köy gerçeğini ekranlara getiren ama çözüme ilişkin ipuçları vermeyen, ağa sömürüsünün bir boyutunu gerçekçi bir biçimde anlatan ama ağalığın bugün de kırsal yörelerin büyük bir kesiminde neden hâlâ yürürlükte olduğunu sergilemeyen bir film seyrettik. Yazgı 1920'leri anlatan Halikarnas Balıkçısı'nın bir öyküsünden «İmdat'la Cennet»den alınmış. Ülkü Erakalın'ın yönetmenliğini yaptığı film oldukça olaylı geçen İstanbul Uluslararası 1. Film Festivali'nde üçüncülük ödülü almıştı. Bodrum'da çekilen filmin müzik yönetmenliğini Cahit Berkay yapıyordu.

Gerek görüntüler gerekse köyün günümüzde de geçerli gerçeğini vermesi açısından uydurma konulu öyküler, Batı'ya öykünen taklitçi filmlere göre olumlu bir yapıt Yazgı. Çekim ve oyuncuların başarıları da, hiç değilse kendi gerçeğimizi sergileyen bu filme olumlu denmesini gerektiriyor.